

ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
The Opinions of Prince of Songkla University Staffs
on the University's Outreach Mission

คณะผู้วิจัย

รัชฎาพร
สุทีป

สายสนิท
เสวตพรหม

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประเภทโครงการวิจัยสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2554

สัญญาเลขที่ PHY540603S

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการ
 วิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้วิจัย นางรัชฎาพร สายสนิท งานบริการวิชาการ กองบริการการศึกษา
 นางสุทีป เสวตพรหม งานบริการวิชาการ กองบริการการศึกษา

ปีงบประมาณ 2554

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร และเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้ง 5 วิทยาเขต จำนวน 115 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย 32 คน หัวหน้าโครงการ 45 คน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

บุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่า ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 เอื้อต่อการดำเนินงานบริการวิชาการและสามารถสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ แต่การดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังขาดสภาพความคล่องตัวในด้านการบริหารจัดการ ทำให้การดำเนินงานไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร พบว่า ด้านระเบียบว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการเห็นด้วยมาก โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ และหัวหน้าโครงการ ตามลำดับ และความแตกต่างของระดับความคิดเห็นดังกล่าว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ LSD พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นแตกต่างกับหัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้า

โครงการ เห็นด้วยปานกลาง โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะเห็นด้วย มากกว่า หัวหน้าโครงการ และความแตกต่างของระดับความคิดเห็นดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปก็คือ สถานภาพบุคลากรต่างกันระดับความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน

ในส่วนของข้อเสนอแนะด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 บุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรปรับปรุงระเบียบฯ ใหม่ ให้เอื้อต่อการดำเนินงานบริการวิชาการในแต่ละหน่วยงานของวิทยาเขตต่างๆ ให้มากขึ้น ทั้งในเรื่องการเบิกจ่ายเงินในโครงการต่างๆ ที่มีขั้นตอนมาก ลำช้า ไม่คล่องตัว การกำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น และการขออนุมัติโครงการฝึกอบรมในแต่ละครั้งที่มีขั้นตอนทางเอกสารมาก รวมถึงคำตอบทางด้านวิทยากรที่อาจจะไม่เหมาะสมกับคุณวุฒิและความชำนาญของวิทยากร ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า มหาวิทยาลัยควรจะมีการมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานได้มีโอกาสบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการด้วยตัวเองได้โดยตรง เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นการแบ่งเบาภาระงานของมหาวิทยาลัยได้เท่านั้น แต่จะเป็นการตอบสนองความต้องการทางด้านบริการวิชาการของแต่ละวิทยาเขตได้อย่างครอบคลุมและตรงประเด็นมากที่สุด และจะเป็นการลดขั้นตอนในการบริหารจัดการ ทำให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ เห็นว่า มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการนำผลงานบริการวิชาการไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีแรงจูงใจในการสร้างสรรค์งานได้มากขึ้น

Abstract

Research Title The Opinions of Prince of Songkla University Staffs on the University's Outreach Mission

Researchers Mrs. Ratchadaporn Saisanit, Outreach Section, Education Service Division
Mrs. Suteep Sawetprom, Outreach Section, Education Service Division

Fiscal Year 2011

The purposes of this research were: to investigate opinions of personnel of Prince of Songkla University on the university's operations in academic services and the opinions were classified according to the personnel's work status, and to collect opinions and recommendations of personnel of the university on the university's operations in academic services. The subjects of the study were 115 officials from all five campuses of Prince of Songkla University consisting of three groups of subjects: 32 university administrators, 45 project leaders, and 38 academic services officials. The instruments used were a questionnaire and interview questions. The data were analyzed using descriptive statistics showing percentage, mean and standard deviation, and t-test and one-way ANOVA.

The results of the study revealed that:

The personnel of Prince of Songkla University thought that Prince of Songkla University Regulations on Academic Services B.E. 2551 (2008) contributed to the operations in providing academic services and to their career advancement. However, the present operations still lacked practicality in terms of management making them not as efficient as they should have been.

The comparison of the opinions of the personnel classified according to their work status revealed that all of the three groups of subjects agreed with the Prince of Songkla University Regulations on Academic Services B.E. 2551 (2008), and the group of university administrators agreed at the highest level, followed by academic services officials, and project leaders, respectively. The difference between the levels of agreement was statistically significant at the level .05. On comparing each pair using

LSD, it was found that university administrators had different opinions from project leaders and academic services officials, and the difference was statistically significant. On the practicality of management, the university administrators and project leaders agreed at a moderate level but the level of agreement of the university administrators was significantly higher, at .05, than that of the project leaders. In sum, personnel with a different work status had a different opinion on the operations in academic services.

Regarding recommendations on the Prince of Songkla University Regulations on Academic Services B.E. 2551 (2008), Prince of Songkla University personnel recommended that the regulations should be revised so that they can contribute more to academic services provided by each unit of all the university campuses. This is because there are too many steps in financial procedure that cause delays and impracticalities. In addition, the academic services fee of 15 percent of the total amount is too high when compared with other universities. The procedure for project approval involves too many steps and too much paperwork. The speakers fees may not be relevant to their qualifications and expertise. Regarding the practicality of management, the university administrators and project leaders had the same opinion that the university should authorize each faculty or unit to manage its own projects. This is because it not only alleviates some burden of the university administrators but also extensively meets the needs in academic services of each campus in addition to reducing the number of steps in administrative procedure that can speed up the operation. In terms of career advancement, it is recommended that the university should allow lecturers to use their work in providing academic services in applying for an academic title which will be an incentive for them to produce more creative work.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฬาลักษณ์ พัฒนศักดิ์ภิญโญ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้เกียรติเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการทุกขั้นตอน และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรไชย รัตนไชย รองอธิการบดี ฝ่ายบริการวิชาการและวิเทศสัมพันธ์ คุณรัตนภรณ์ เครื่องงาม ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา ที่ให้การสนับสนุนและให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำรายงานวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการทุกท่านของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทั้ง 5 วิทยาเขตอันได้แก่ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี วิทยาเขตตรัง และวิทยาเขตภูเก็ต ที่กรุณาให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้การสนับสนุนทุนการวิจัยจากเงินรายได้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประเภทโครงการวิจัยสถาบัน ประจำปี 2554

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และผู้ที่ไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมดไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คณะผู้วิจัย
ตุลาคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	A
Abstract	C
กิตติกรรมประกาศ	E
สารบัญ	F
สารบัญตาราง	H
สารบัญภาพประกอบ	I
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการวิชาการ.....	9
แนวทางการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย.....	12
บทบาทการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
วิธีการศึกษา.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	25
การทดสอบเครื่องมือ.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	28
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	30
ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการ ดำเนินงานบริการวิชาการ.....	33
เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการ ดำเนินงานบริการวิชาการ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร.....	42
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อ การดำเนินงานบริการวิชาการ.....	44
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	53
อภิปรายผลการวิจัย.....	56
ข้อเสนอแนะ.....	57
บรรณานุกรม.....	59
ภาคผนวก	
แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.....	63
ผลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	84
ประวัติผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	30
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านระเบียบฯ	33
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ	38
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ	40
4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร	42
4.6 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านระเบียบ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ ปี พ.ศ. 2551	45
4.7 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ	48
4.8 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ	49
4.9 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านอื่นๆ	49

สารบัญญภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย	5
4.1	กราฟแท่งเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้าน ระเบียบว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 ด้านสภาพความ คล่องตัวในการบริหารจัดการ และด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันวิชาการระดับสูงสุดของสังคมและเป็นแหล่งผลิตผู้นำทางวิชาการ เป็นสถานที่ซึ่งมีการค้นคว้าวิทยาการไม่จำกัดขอบเขตและความคิดโดยเสรี แม้รูปแบบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งอาจแตกต่างกัน แต่ภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยมีความคล้ายคลึงและสอดคล้องกันสี่ประการ ได้แก่ ประการแรกเพื่อการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิตตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ ประการที่สองเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัย ประการที่สามเพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และประการที่สี่เพื่อทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม หากจะพิจารณาภารกิจของมหาวิทยาลัยในทุกด้านแล้วจะพบว่า งานบริการวิชาการก็นับเป็นบทบาทที่สำคัญของมหาวิทยาลัยที่ต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพราะงานบริการวิชาการคือ การพัฒนาองค์ความรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ของสถาบัน โดยเฉพาะในเรื่องที่ต้องตอบสนองความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ งานบริการวิชาการถือได้ว่าเป็นกลไกหรือเครื่องมือที่จะนำสถาบันไปสู่จุดมุ่งหมาย เพราะโดยลักษณะของงานบริการวิชาการ หมายถึง 1) การพัฒนาประสิทธิภาพทางวิชาการหรือพัฒนาความสามารถหรือศักยภาพทางวิชาการของบุคลากรและหน่วยงาน 2) การพัฒนาองค์ความรู้ และ 3) การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอก (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2537, 1)

การให้บริการวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษา มีลักษณะรูปแบบที่แตกต่างกันตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ การให้บริการวิชาการอาจเป็นลักษณะการให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม ให้บริการทั้งองค์การภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ องค์กรสาธารณะ ชุมชน และสังคมโดยกว้าง ลักษณะรูปแบบการให้บริการวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่างๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้กับสังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์ อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการ เพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียน การสอนและการวิจัย สร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและ เป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการวิชาการด้วย (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2551, 165)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสถาบันทางวิชาการระดับสูงที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ มีภารกิจหลัก 4 ประการ เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ สำหรับด้านการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคมอย่างต่อเนื่อง และได้มีการพัฒนาทั้งในด้าน

คุณภาพและประสิทธิภาพ มีการสร้างระบบบริการวิชาการในลักษณะที่เปิดกว้าง หลากหลายรูปแบบ เป็นที่ยอมรับของชุมชน โดยมุ่งเน้นการให้บริการทางวิชาการตามสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งในด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และมีการขยายบทบาทใน หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการให้บริการวิชาการแก่สังคม นอกจากนี้ยังมีคณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ทำหน้าที่ ให้บริการวิชาการในด้านต่าง ๆ ตามสาขาวิชาการและวิชาชีพที่เปิดให้มีการเรียนการสอนและการทำ วิจัยและยังมีหน่วยงานกลางที่ให้ บริการวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญด้วย อาทิ สำนักส่งเสริมและการศึกษา ต่อเนื่อง สำนักวิจัยและพัฒนา ศูนย์คอมพิวเตอร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ วิทยาเขตภูเก็ต วิทยาเขต ตรัง วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี เป็นต้น โดยมีหน่วยงานดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการสำหรับการเรียนรู้แก่ ชุมชน เช่น สถานีวิจัย สถานีบริการชุมชน หน่วยบริการห้องสมุด หน่วยบริการตรวจวิเคราะห์ทาง วิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์ หน่วยบริการคอมพิวเตอร์ หน่วยบริการให้คำปรึกษา เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2549, 129)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้แบ่งลักษณะงานบริการวิชาการออกเป็น 3 ประเภทคือ

1) ประเภทให้เปล่าแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากไร้ที่มหาวิทยาลัยจะต้องรับผิดชอบงบประมาณในการ ดำเนินการทั้งหมด 2) ประเภทให้บริการโดยไม่มุ่งหวังผลกำไร สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีงบประมาณ จำกัด มหาวิทยาลัยจะจัดสรรงบประมาณให้ส่วนหนึ่งเพื่อสนับสนุนในการจัดกิจกรรม โดยให้ผู้ใช้บริการ หรือผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการออกค่าใช้จ่ายด้วยส่วนหนึ่ง และ 3) ประเภทหารายได้เลี้ยงตัวเอง หรือให้บริการโดยมีผลกำไร เป็นกิจกรรมที่มุ่งบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีงบประมาณเพียงพอ มหาวิทยาลัยไม่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมในลักษณะนี้ แต่เป็นกิจกรรมที่จะต้องหา รายได้ เพื่อเลี้ยงตัวเองและเพื่อพัฒนาหน่วยงาน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2537, 1) และทั้งนี้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ปรับปรุงระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทาง วิชาการ พ.ศ.2536 และประกาศใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทาง วิชาการ พ.ศ.2551 เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2551 เพื่อให้ระเบียบมีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับ สถานการณ์ในปัจจุบัน โดยได้กำหนดรูปแบบการให้บริการทางวิชาการออกเป็น 7 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ
2. การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ
4. การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน
5. การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ
6. การให้บริการข้อมูล การแปล
7. การให้บริการวิชาการอื่น ๆ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2551, 2)

สืบเนื่องจากที่มหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้ระเบียบดังกล่าวและแบ่งกลุ่มการให้บริการทางวิชาการ 7 กลุ่มที่กล่าวมานั้น มหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาเครือข่ายงานบริการวิชาการเพื่อชี้แจงระเบียบว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ.2551 และได้ตั้งกลุ่มเครือข่ายงานบริการวิชาการเพื่อติดต่อทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้คณะ/หน่วยงานสามารถสอบถามมายังงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยได้ และงานบริการวิชาการได้ตอบคำถามโดยเผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ของงานบริการวิชาการกองบริการการศึกษา โดยใช้หัวข้อว่าคำถามที่พบบ่อย (Frequency Answer Question : FAQ) ทำให้งานบริการวิชาการได้รับทราบปัญหาและข้อขัดข้องในการดำเนินงานของคณะ/หน่วยงาน ซึ่งโดยส่วนใหญ่ปัญหาของการดำเนินงานบริการวิชาการที่พบจะเป็นการให้บริการวิชาการประเภทที่ 3 คือ ประเภทหารายได้เลี้ยงตัวเอง หรือให้บริการโดยมีผลกำไร เนื่องจากระเบียบดังกล่าวจะเกี่ยวข้องและมีหลักการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการประเภทที่ 3 โดยตรง และจากสภาพการดำเนินงานที่ผ่านมา บุคลากรมหาวิทยาลัยได้สะท้อนความคิดเห็นต่อการดำเนินงานบริการวิชาการในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ.2551 ว่ายังมีปัญหาในด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ เช่น การบริหารจัดการเรื่องการเงิน ซึ่งยังคงอิงระเบียบของทางราชการคือกระทรวงการคลัง ฯลฯ ตลอดจนปัญหาด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ เช่น ผลงานโครงการบริการวิชาการไม่สามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ฯลฯ ซึ่งผู้ศึกษาได้ประเมินจากการหารือด้วยวาจาทางโทรศัพท์และประเมินจากคำถามใน FAQ ที่เผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ของงานบริการวิชาการ และประเมินจากสถิติหนังสือรับเข้าที่คณะ/หน่วยงานนำเสนอมายังมหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ยังไม่มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานบริการวิชาการอย่างจริงจัง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยเน้นลักษณะการให้บริการวิชาการแบบหารายได้เลี้ยงตัวเอง ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. ทราบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานด้านบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามสถานภาพบุคลากร
3. นำความคิดเห็นตลอดจนข้อเสนอแนะ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทุกวิทยาเขต จำนวน 115 คน โดยแยกกลุ่มเป้าหมายเป็น 3 กลุ่มดังนี้

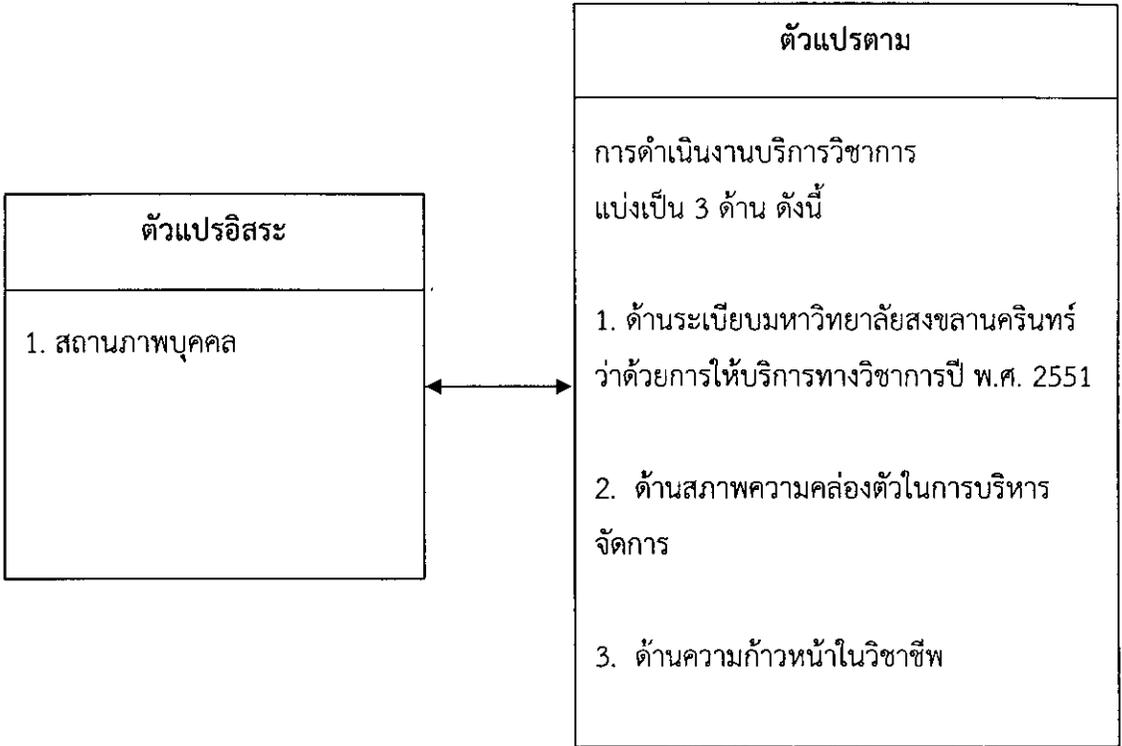
- ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หมายถึง รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์ สำนักสถาบันของทุกวิทยาเขต จำนวน 32 คน
- หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีปัจจุบัน จำนวน 45 คน
- เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการของคณะ หน่วยงาน จำนวน 38 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของบุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการปี พ.ศ. 2551 ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

จากตัวแปรที่ได้ศึกษาข้างต้น สามารถเขียนกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 นิยามศัพท์

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขต หมายถึง วิทยาเขตตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และ
 หมายรวมถึงเขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้แก่ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี
 วิทยาเขตภูเก็ต วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และเขตการศึกษาตรางู

หน่วยงาน หมายถึง สำนักงานอธิการบดี คณะ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย ศูนย์ สำนัก
 และหน่วยงานที่มีฐานะเทียบเท่าคณะในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การบริการทางวิชาการ หมายถึง การบริการทางวิชาการแก่หน่วยงานส่วนราชการอื่นหรือ
 เอกชน อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและก่อให้เกิดรายได้จากการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งเป็นการ
 บริการทางวิชาการประเภทที่ 3 คือ มุ่งเน้นผลกำไร

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เกี่ยวกับระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการหรือแนวปฏิบัติการให้บริการทางวิชาการ ปี พ.ศ.2551 ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ความคิดเห็นด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ.2551 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ที่มีต่อกฎระเบียบและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานบริการทางวิชาการ

ความคิดเห็นด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารโครงการ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ต่อการได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย การบริหารโครงการให้มีสภาพคล่องตัวในการดำเนินงานบริการทางวิชาการ เช่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุน การมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานบริหารโครงการได้โดยตรงและมีอิสระในการตัดสินใจ

ความคิดเห็นด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารโครงการ หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ต่อการนำผลงานการให้บริการทางวิชาการไปเป็นผลงานสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการได้

บุคลากร หมายถึง บุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยทุกระดับ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่

- 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หมายถึง รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์ สำนักสถาบันของทุกวิทยาเขต
- 2) หัวหน้าโครงการ หมายถึง ผู้ที่ทางมหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าของโครงการบริการวิชาการ
- 3) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการบริการวิชาการของคณะ หน่วยงาน ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างหัวหน้าโครงการ คณะหน่วยงาน และมหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการวิชาการ
- 2.3 แนวทางการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย
- 2.4 บทบาทการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524, 246-247 อ้างถึงใน แก้วอุทร สุนแสงจันทร์ 2549, 17) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า “เป็นข้อพิจารณา เป็นความจริง จากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม”

ดำรง อินชัวยงศ์ (2535, 8 อ้างถึงใน เสริมศิริ กระสินธุ์ 2540, 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้ที่ภายในของแต่ละบุคคล โดยการแสดงออก การเขียน พูด การแสดงออกกับคุณสมบัติประจำตัวของบุคคล ได้แก่ สติปัญญา ความสามารถพื้นฐาน ระดับการศึกษา อายุ ความเชื่อ ตลอดจนสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ จะได้รับอิทธิพลจากทัศนคติอันมีแนวโน้มจะทำให้บุคคลนั้น แสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะสนับสนุนหรือปฏิเสธ

เฉลิมพล พลวัน (2527, 12 อ้างถึงใน เสริมศิริ กระสินธุ์ 2540, 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิด และทัศนคติซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่ตัดสินใจแสดงออกมา ความคิดเห็นอาจเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นคือความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม

2.1.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

จิตเกษม คุระวรรณ (2541, 9 อ้างถึงใน แก้วอุทร สุนแสงจันทร์ 2549, 20) กล่าวว่า “วิธีการแสดงความคิดเห็นที่ใช้กันทั่วไปคือการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์” ซึ่งจริง ๆ แล้วใน

การศึกษาความคิดเห็นต่าง ๆ ของบุคคลสามารถกระทำได้หลายวิธีเช่น การสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม การให้เล่าความรู้สึก และการให้ดูภาพแล้วแสดงความคิดเห็น

ในการศึกษาความคิดเห็นต่าง ๆ เบส (Best 1977, 171 อ้างถึงใน สุขสวัสดิ์ ดุลยพัชร 2543, 11) กล่าวว่า ส่วนมากจะใช้วิจัยตลาดได้แก่ การซักถาม สอบถาม บันทึกไว้ และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่งเบสได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นคือการแสดงให้เห็นจำนวนร้อยละของคำถามแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร จะได้สามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้น

มายเออร์ (Maier 1955, 52 อ้างถึงใน สุนทร ธวัชไพบุลย์ 2531, 10) กล่าวว่า “ความคิดเห็นชี้ให้เห็นทัศนคติ และเราจะทราบทัศนคติของบุคคลได้จากการแสดงความคิดเห็นของเขาในเรื่องนั้น ๆ” สรุปได้ว่าทัศนคติจะปรากฏในความคิดเห็นซึ่งเป็นเรื่องการตัดสินใจ เพราะในประเด็นใดประเด็นหนึ่งเรียงลำดับจากค่านิยมไปสู่ทัศนคติ และความคิดเห็นเป็นการก้าวจากเรื่องทั่วไป ไปยังเรื่องเฉพาะจากสภาพจิตหรือความโน้มเอียงที่กว้าง และเริ่มแคบเข้าจนในที่สุดแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นเฉพาะเรื่องความคิดเห็นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ความคิดเห็นมักจะเป็นผลที่สลับซับซ้อนของทัศนคติหลายอย่าง เป็นการแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผล (Evaluation) สิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากความโน้มเอียง และความโน้มเอียงนี้เองที่ทำให้แต่ละคนปฏิบัติตามซึ่งเรียกว่า โครงสร้างทางเจตคติ (Attitude Structure) ดังนั้นเจตคติจึงเป็นพื้นฐานของความคิดเห็นและมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นว่าจะไปในทางบวกหรือในทางลบ และเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะไปในทางเห็นด้วยต่อสิ่งนั้นได้ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ผ่านการไตร่ตรองมาแล้วในระดับหนึ่งซึ่งอาจจะไม่รอบคอบหรือถูกต้องตามความรู้สึกของเรามากนัก การที่คนเราจะแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกมาเราจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ ด้วย เมื่อได้นำข้อมูลพิจารณาด้วยเหตุผลจนคิดว่าพอใจแล้วก็จะแสดงความคิดเห็นได้ ดังนั้นเมื่อข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้รับเปลี่ยนแปลงไป เราอาจเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นหรือทัศนคติได้ รวมไปถึงการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่งแต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนหนึ่งที่พร้อมจะมีปฏิกริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอกเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือการเขียนโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือการปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้ เมื่อเราแสดงความคิดเห็นอะไรออกมาเราจะเลือกเฉพาะสิ่งที่เราคิดว่าถูกต้องจากการประเมินด้วยเหตุผลของเราเองแล้วว่ที่ดีที่สุดและด้วยความเชื่อมั่นว่าสิ่งนั้นเป็นความจริงตามการประเมินค่าของเราแล้ว

พรพรรณ จรุงศักดิ์ (2545, 7-8 อ้างถึงใน แก้วอุทร สุนแสงจันทร์ 2549, 19) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ การติดต่อปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และองค์ประกอบของสถาบันของสังคมดังนี้

1. ประสบการณ์ บุคคลจะมีความคิดเห็นที่ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่มีอยู่ต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะใดหากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ไม่ดีก็จะมีความคิดเห็นที่ไม่ดีเช่นกัน

2. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคิดเห็นของคนบางคนอาจเกิดจากความใกล้ชิดสัมพันธ์กับคนอื่น โดยได้รับข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ แล้วถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นมาเป็นของตนเอง เช่น ความสัมพันธ์ที่ดีต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์

3. ตัวแบบความคิดเห็นของบุคคล บางอย่างเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมบางอย่างที่ตนชอบ เช่น พ่อ แม่ ครู และบุคคลที่ใกล้ชิด นอกจากนั้นอาจเลียนแบบจากภาพยนตร์และสื่อต่าง ๆ ที่พบเห็น หากตัวแบบดังกล่าวมีความคิดเห็นที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ผู้เลียนแบบก็จะรับข้อมูลฝังเข้าไปในจิตใจ และความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ก็จะเหมือนกับตัวแบบ

4. องค์กรประกอบทางสถาบันสังคม เช่น โรงเรียน โรงภาพยนตร์ วัด และองค์กรประกอบอื่น ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสร้างความคิดเห็นให้เกิดขึ้นกับตัวบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยบุคคลจะค่อย ๆ รับประทานอาหารจากชีวิตประจำวัน และสะสมมากขึ้นเป็นความคิดเห็น และมีพฤติกรรมที่ดีต่อไป เช่น โรงเรียนอาจจะอบรมให้เด็กรู้จักเชื่อฟังและเคารพบิดามารดา เด็กก็จะรับข้อมูลและความคิดเห็นที่ดีต่อบิดามารดา เป็นต้น

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าแนวคิดเรื่องความคิดเห็นเป็นการแสดงออกเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคคล อาจแสดงออกโดยการเขียน การพูด ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิดและทัศนคติจากความรู้ประสบการณ์ของบุคคล อาจเป็นไปในลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้และบอกไม่ได้ว่าถูกต้องหรือไม่ โดยปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นคือความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งต้องอาศัยข้อเท็จจริงหรือความรู้สึกในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการวิชาการ

การให้บริการวิชาการเป็นภารกิจอย่างหนึ่งที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา โดยมีลักษณะรูปแบบที่แตกต่างกันตามความถนัดและความเชี่ยวชาญ การให้บริการวิชาการอาจเป็นลักษณะการให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม ให้บริการทั้งองค์การภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรอิสระ องค์กรสาธารณณะ ชุมชน และสังคมโดยกว้าง ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการแก่สังคมและชุมชนในรูปแบบของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ

สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2517, 10-11 อ้างถึงใน สุชาติดา ทองศุภผล 2535, 10) ได้กล่าวถึงการให้บริการวิชาการแก่สังคมว่า

1. มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อการเพิ่มพูนประสบการณ์ของคณาจารย์และการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม และเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการของมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม

2. การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นการบุกเบิกในกิจการบางอย่างเพื่อเปิดโอกาสให้มหาวิทยาลัยได้เรียนรู้สภาพความจริงของสังคมภายนอกด้วยตนเอง เพื่อเปรียบเทียบกับหลักวิชาและทำให้สังคมภายนอกรับรองมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันสังคม มิใช่สถาบันศักดิ์สิทธิ์ห่างไกลจากคนทั้งปวง

3. การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นการระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาชุมชนเป็นโอกาสฝึกฝนความมีน้ำใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

สุชาติ ชินะจิตร (2540, 271-273 อ้างถึงใน สุนทรี ดวงทิพย์และคณะ 2548, 12-13)) ได้เสนอแนวทางการให้บริการทางวิชาการไว้ดังนี้

1. การให้บริการวิชาการเพื่อการให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรม

1.1 การศึกษาต่อเนื่อง เป็นการให้การศึกษาหลังจากจบการศึกษา เป็นการเพิ่มเติมความรู้ในสาขาที่เรียนมาและประกอบอาชีพอยู่ แต่ต้องการความทันสมัย ความก้าวหน้าในวิทยาการ

1.2 การศึกษาตลอดชีวิต (Life-long education) เป็นการศึกษาที่ต้องทำไปตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสรรพความรู้

1.3 การศึกษาใหม่ (Re-education) เป็นการศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างจากที่เรียนมา เพราะการเปลี่ยนแปลงของโลกและของวิชาการ ทำให้มีความจำเป็นที่ต้องติดตามหาความรู้เพิ่มเติม เช่น วิศวกรเรียนศาสตร์ทางการบริหาร เป็นต้น

1.4 การให้การศึกษาอันเป็นประโยชน์แก่สังคมทั่วไป เป็นการให้ความรู้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ซึ่งมีระดับและความต้องการในลักษณะต่าง ๆ กัน

2. การให้บริการทางวิชาชีพ

การประกอบวิชาชีพที่เป็นบริการให้แก่สังคม เช่น การบริการทางการแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ ในโรงพยาบาล การบริการของสถานปฏิบัติการ เกษัชชุมชน หรือโอสถศาลา ที่เป็นที่ยังงานนิสิตพร้อม ๆ กับการให้บริการจำหน่ายยาโดยมีเภสัชกรให้คำแนะนำ

การให้บริการวิเคราะห์ทดสอบ จัดว่าเป็นบริการทางวิชาการอีกลักษณะหนึ่ง มหาวิทยาลัยมีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัยซึ่งสามารถให้บริการวิเคราะห์ทดสอบตัวอย่าง เช่น ที่ห้องปฏิบัติการในคณะหรือศูนย์เครื่องมือส่วนกลางบริการในลักษณะนี้ช่วยให้มีรายได้กลับคืนมาบำรุงรักษาเครื่องมือ ทำให้มีการใช้อุปกรณ์เครื่องมืออย่างคุ้มค่ามากขึ้น ขณะเดียวกันบุคลากรด้านวิชาการก็ได้ประสบการณ์จากการรับงานที่อาจเป็นหัวข้อสำหรับวิจัยต่อไปด้วย

3. การให้บริการเพื่อรับรองคุณภาพ

การวิเคราะห์ทดสอบส่วนหนึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวอย่าง อีกส่วนหนึ่งอาจทำเพื่อการรับรองคุณภาพของสินค้าบางอย่าง มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองจากหน่วยราชการเพื่อออกหนังสือสำคัญ เช่น การรับเป็นห้องปฏิบัติการเพื่อรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมของสินค้าบางชนิด

อุทัย ดุลยเกษม (ม.ป.ป. อ้างถึงใน สุนทรี ดวงทิพย์และคณะ 2548, 13-14) ได้เสนอแนวคิดด้านการให้บริการวิชาการว่า การให้บริการวิชาการแก่สังคม เป็นภารกิจที่แสดงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย เพราะหมายถึงความสามารถของมหาวิทยาลัยในการสร้าง รับและถ่ายทอด

ความรู้สู่สาธารณะเพื่อให้นักศึกษาล้างบริหารงานบริการวิชาการให้แก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นต้องจัดโครงสร้างการบริหารดังนี้

1. การจัดโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในระดับมหาวิทยาลัย มีผู้บริหารระดับรองอธิการบดีคนหนึ่งรับผิดชอบการให้บริการวิชาการแก่สังคมเพื่อกำหนดทิศทางและกำกับดูแลการให้บริการวิชาการแก่สังคมของภาควิชาและคณะวิชาต่าง ๆ

ในระดับคณะมีรองคณบดีรับผิดชอบงานบริการวิชาการแก่สังคม ส่วนในระดับหัวหน้าภาควิชาควรมีผู้ช่วยหัวหน้าภาควิชารับผิดชอบด้านนี้เช่นกัน เพื่อให้งานการให้บริการวิชาการแก่สังคมเป็นระบบ ควรจัดการวางแผนงานการให้บริการวิชาการแก่สังคมทั้งในระดับภาควิชา คณะวิชา และมหาวิทยาลัยและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยมหาวิทยาลัยเป็นผู้สนับสนุนในด้านต่าง ๆ ให้แก่คณะวิชาและภาควิชาสามารถดำเนินการในเรื่องนี้ได้อย่างสะดวก

2. การจัดมาตรการเสริมเพื่อให้เกิดการจัดการบริการวิชาการแก่สังคม นอกจากการจัดโครงสร้างในการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยแล้ว มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การวางแผนงานการให้บริการวิชาการแก่สังคมในระดับภาควิชา และการนำแผนงานลงไปสู่การปฏิบัติโดยใช้มาตรการเช่นเดียวกับการสอนและการวิจัย คือระบบการให้รางวัลและการลงโทษ

3. การให้บริการวิชาการแก่สังคมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญเช่นเดียวกับการสอนและการทำวิจัย เพื่อให้การดำเนินงานในกิจกรรมด้านนี้สามารถบรรลุและนำไปสู่การปฏิบัติ

4. การให้บริการห้องปฏิบัติการ ในมหาวิทยาลัยจะมีห้องปฏิบัติการที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยอยู่หลายด้านตามสาขาต่าง ๆ ห้องปฏิบัติการเหล่านี้มีเครื่องมือและอุปกรณ์พร้อมเพื่อการใช้งาน หากจะใช้ให้เต็มประสิทธิภาพ อาจนำมาจัดบริการเพื่อการใช้เป็นช่วงเวลาได้

5. การให้บริการที่ปรึกษา บุคลากรในสาขาวิชาชีพ เช่น นักพัฒนา นักปกครอง นักภาษา ฯลฯ สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการให้บริการในลักษณะที่ปรึกษา จัดทำโครงการเพื่อการศึกษาและแก้ปัญหา ซึ่งจะเกิดเป็นประสพการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการวิจัยได้เพราะจากบริการนี้จะทำให้เกิดกรณีตัวอย่างเพื่อการศึกษาหรือหัวข้อวิจัยเพื่อการศึกษาในเชิงลึกต่อไป

6. การให้บริการศึกษาวิจัยวางระบบ บริการลักษณะนี้จะคล้ายกับข้อ 5 แต่จะทำอย่างครบวงจรถึงขั้นที่นำไปปฏิบัติได้ เช่น การวางระบบสารสนเทศ ระบบบริหาร ระบบบัญชี เป็นต้น

7. การให้บริการพัฒนาทั้งระบบเบ็ดเสร็จ นอกจากจะให้บริการแบบครบวงจรตั้งแต่การวินิจฉัยปัญหาจนถึงขั้นปฏิบัติ คือ การวางระบบให้แล้ว อาจรวมถึงการพัฒนาบุคลากรไปด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ประสพการณ์ของคณาจารย์และการเรียนรู้ของนักศึกษา เป็นการบุกเบิกเปิดโอกาสให้นักศึกษาล้างได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริงของสังคมภายนอกด้วยตนเอง เป็นการระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาชุมชน ผักฝ่นความมีน้ำใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นภารกิจที่แสดงถึงความ

เป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยแนวทางการให้บริการทางวิชาการมีหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การให้ความรู้ด้วยการฝึกอบรม การให้บริการทางวิชาชีพ การให้บริการเพื่อรับรองคุณภาพ การให้การห้องปฏิบัติการ การให้บริการที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นต้น

2.3 แนวทางการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย

2.3.1 ความหมายการให้บริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2551, 1) กล่าวว่า “บริการทางวิชาการ” หมายความว่า บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานในมหาวิทยาลัยซึ่งจ่ายค่าบริการวิชาการจากเงินรายได้ของหน่วยงาน หรือบริการวิชาการแก่ส่วนราชการอื่น หรือเอกชน อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม และก่อให้เกิดรายได้จากการให้บริการ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2544, 1) กล่าวว่า “การให้บริการวิชาการ” หมายถึง การให้บริการทางวิชาการ ซึ่งบุคคลหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัยจัดขึ้นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2533, 2) กล่าวว่า “บริการวิชาการ” หมายถึง การปฏิบัติงานบริการวิชาการตามระเบียบทบวงมหาวิทยาลัยได้แก่ การที่อาจารย์ไปปฏิบัติงานภายนอกสถาบันในลักษณะให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาในการจัดระบบงาน การวิจัย และการฝึกอบรมแก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานธุรกิจเอกชน หน่วยงานระหว่างประเทศ นิติบุคคล หรือบุคคลต่างๆ ตลอดจนการให้บริการวิชาการด้านอื่นๆ ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงการเข้าไปเป็นตัวกระทำในฐานะพนักงานประจำของหน่วยงานนิติบุคคลหรือบุคคลดังกล่าว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2541, 2) กล่าวว่า “กิจกรรม” หมายถึง การจัดทำหรือดำเนินการบริการวิชาการ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้ได้แก่ การประชุม สัมมนา ฝึกอบรมทางวิชาการ การบริการทางวิชาการอื่น ที่ก่อให้เกิดรายได้โดยการจัดทำหรือดำเนินการเป็นครั้งคราว ที่มีกำหนดระยะเวลาการดำเนินการ หรือเป็นกิจกรรมที่มีการดำเนินการต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยทักษิณ (2544, 1) กล่าวว่า “บริการวิชาการ” หมายถึง บริการวิชาการแก่หน่วยงานในมหาวิทยาลัยซึ่งจ่ายค่าบริการวิชาการจากเงินรายได้ของหน่วยงาน หรือบริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและก่อให้เกิดรายได้จากการบริการ ไม่รวมรายได้จากการจัดการศึกษาภาคปกติ ภาคสมทบและภาคพิเศษ ไม่รวมค่าเช่าอาคารและสถานที่

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2545, 1-2) กล่าวว่า “การให้บริการวิชาการ” หมายถึง

- (1) การฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย ประชุมเชิงปฏิบัติการ
- (2) การสอนหลักสูตรพิเศษเพื่อรับประกาศนียบัตร
- (3) การวิเคราะห์ การตรวจสอบ การทดสอบ การสอบเทียบ การประเมินผล และการแปล
- (4) การวางแผน การวางระบบ การออกแบบ การประดิษฐ์ หรือการผลิต
- (5) การให้บริการเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ

(6) การให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะ หรือการให้บริการข้อมูล การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

(7) การให้บริการในลักษณะอื่น ๆ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2543, 2) กล่าวไว้ว่า “บริการวิชาการ” หมายถึง การให้บริการวิชาการแก่ทางราชการ รัฐวิสาหกิจหรือเอกชน อันก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการแก่สังคม โดยอาศัยความรู้และความสามารถทางวิชาการ แต่ไม่รวมถึงการปฏิบัติงานในโครงการวิจัยที่ได้รับเงินอุดหนุนจากหน่วยงาน หรือองค์การที่ไม่มุ่งผลกำไร

มหาวิทยาลัยบูรพา (2547, 2) กล่าวไว้ว่า “บริการทางวิชาการ” หมายความว่า

(1) การจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการดำเนินการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

(2) การสำรวจ การวางแผน การจัดการ การวางระบบ ออกแบบ หรืองานอื่นในลักษณะทำงานเดียวกันที่ไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

(3) งานที่ปรึกษา

(4) งานบริการทางวิชาการอื่น

สรุปได้ว่า การให้บริการทางวิชาการ หมายถึง การให้บริการทางวิชาการทั้งแก่หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และความก้าวหน้าแก่สังคมและก่อให้เกิดรายได้ โดยอาศัยความรู้และความสามารถทางวิชาการ

2.3.2 ประเภทหรือรูปแบบการให้บริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2551, 2) กล่าวไว้ว่า งานบริการทางวิชาการแบ่งกลุ่มการให้บริการ ได้เป็น 7 กลุ่ม คือ

1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ

2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ

4) การศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน

5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ

6) การให้บริการข้อมูล การแปล

7) การให้บริการวิชาการอื่นๆ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2548, 1-2) กล่าวไว้ว่า “โครงการพิเศษ” หมายความว่า โครงการพิเศษในลักษณะพึ่งพาตนเองของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยซึ่งหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดขึ้น หรือมหาวิทยาลัยมอบหมายให้หน่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดแล้วแต่กรณี โดยต้องไม่มีการของบประมาณสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ยกเว้นหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีหน้าที่จัดฝึกอบรมเพื่อหารายได้

โครงการพิเศษตามระเบียบนี้ได้แก่

1. โครงการจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการและการให้บริการทางวิชาการอื่น ๆ

ในทำนองเดียวกันที่หน่วยงานหรือหน่วยงานร่วมกับหน่วยงานภายในหรือภายนอกจัดขึ้น ซึ่งมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าลงทะเบียน หรือค่าบริการ

2. โครงการที่เกี่ยวกับการรับจ้างฝึกอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการและการให้บริการทางวิชาการอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน รวมทั้งการจัดสอบให้หน่วยงานภายนอกและการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาที่มีใช้ลักษณะงานวิจัยในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ให้แก่หน่วยงานภายนอก

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2540, 2-3) กล่าวไว้ว่า “โครงการ” หมายความว่า โครงการบริการสังคม ซึ่งหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดขึ้นตามหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ที่กำหนดในระเบียบนี้

โครงการบริการสังคมที่หน่วยงานในมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดขึ้น จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

(1) โครงการสามัญ ได้แก่ โครงการซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้การอบรม การสัมมนาหรือการให้บริการด้านอื่น ๆ แก่สังคมหรือให้แก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย

(2) โครงการพิเศษ ได้แก่ โครงการซึ่งมีลักษณะเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2544, 1-2) กล่าวไว้ว่า การให้บริการวิชาการ แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. โครงการวิสาหกิจ ได้แก่ โครงการหลักสูตรพิเศษซึ่งมีลักษณะเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร โครงการจัดฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการและอื่น ๆ ที่สามารถจัดหารายได้จากการดำเนินงานของโครงการและคาดว่าจะมีเงินคงเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้วนำส่งเป็นรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย

2. โครงการบริการวิชาการแก่สังคม ได้แก่ โครงการจัดฝึกอบรม/สัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ การให้ความรู้ คำแนะนำและอื่น ๆ ที่มีการเรียกเก็บค่าบริการวิชาการแต่ไม่แสวงผลกำไร

3. โครงการสนับสนุนวิชาการแก่สังคม ได้แก่ โครงการที่มุ่งให้บริการแก่สังคมที่แท้จริงในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทนหรือเรียกเก็บค่าบริการวิชาการ

4. การวิเคราะห์ ทดสอบ การตรวจซ่อม การออกแบบ สร้าง ประดิษฐ์หรือผลิต และการให้บริการเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ

5. การให้บริการวิชาการอื่นๆ ได้แก่ การสำรวจ การวางแผน การจัดการ การรับทำวิจัย การให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะหรือการให้บริการข้อมูล การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (2548, 2) กล่าวไว้ว่า “ลักษณะของงานรับจ้าง” หมายความว่า การให้บริการทางวิชาการแก่ภาคเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ ได้แก่

1. งานทดสอบและวิเคราะห์

2. งานให้คำแนะนำและที่ปรึกษา เช่น การศึกษาค้นคว้า สำรวจ รับจ้างทำวิจัย การศึกษาความเป็นไปได้ ที่ปรึกษาด้านการจัดทำระบบมาตรฐาน การให้คำแนะนำทางวิชาการทางเทคนิคและวิชาชีพ เป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก

3. งานออกแบบ สร้างเครื่องและติดตั้ง การรับจ้างทำของ คำนวณแบบ เขียนแบบ แปล และเรียบเรียงตำราทางวิชาการ เขียนคู่มือปฏิบัติงาน การผลิตสื่อ

4. งานฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย

5. งานบริการวิชาการอื่น

มหาวิทยาลัยทักษิณ (2544, 2) กล่าวไว้ว่า การบริการวิชาการแบ่งได้เป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. การวิเคราะห์ ทดสอบ หรือการตรวจซ่อม

2. การให้บริการเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ

3. การจัดฝึกอบรม สัมมนา หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4. การให้บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา หรือการประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะว่าจ้าง

5. การสำรวจ การวางแผน การจัดการ หรือการวิจัยในลักษณะการว่าจ้าง

6. การศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

7. การวางระบบ ออกแบบ สร้าง ประดิษฐ์ หรือผลิต

8. การอื่น ๆ เช่น การให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะแก่ผู้ประกอบการ หรือการให้บริการข้อมูล เป็นต้น

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2545, 2) กล่าวไว้ว่า การให้บริการวิชาการจะต้องจัดให้แก่ส่วนราชการ องค์กร รัฐวิสาหกิจ เอกชน หรือหน่วยงานใดในประเทศหรือต่างประเทศ โดยสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ โดยการให้บริการวิชาการ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. การบริการวิชาการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเพื่อใช้ในการดำเนินการ

ดังนี้

(1) โครงการที่มุ่งให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยไม่เรียกเก็บเงินค่าบริการวิชาการ

(2) โครงการบริการวิชาการแก่สังคมที่เรียกเก็บค่าบริการวิชาการสมทบจากผู้ขอรับ

บริการ

2. การบริการวิชาการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากแหล่งเงินทุนภายนอก

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2543, 2) กล่าวไว้ว่า งานบริการวิชาการ แบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. การฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย
2. งานเขียนทางวิชาการ งานแปล
3. การค้นคว้า สํารวจ วิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ
4. การวางระบบ ออกแบบ ประดิษฐ์
5. การให้คำปรึกษาทางวิชาการ เทคนิคและวิชาชีพ
6. งานบริการวิชาการอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2539, 1) กล่าวไว้ว่า มหาวิทยาลัย หรือส่วนราชการ อาจดำเนินการหรือร่วมกับบุคคลอื่นดำเนินการให้บริการทางวิชาการแก่ทางราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน อันก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการแก่สังคมได้ ดังต่อไปนี้

1. การฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีโครงการหรือหลักสูตร และช่วงระยะเวลาที่แน่นอน
2. การค้นคว้า และสำรวจ
3. การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และการแปล
4. การวางแผน วางระบบงาน ออกแบบและประดิษฐ์
5. การให้คำปรึกษาทางวิชาการ เทคนิคและวิชาชีพ
6. การซ่อมสร้างอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ หรือกิจกรรมในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

มหาวิทยาลัยบูรพา (2547, 2) กล่าวไว้ว่า “บริการทางวิชาการ” หมายความว่า

- (1) การจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการดำเนินการอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน
- (2) การสำรวจ การวางแผน การจัดการ การวางระบบ ออกแบบ หรืองานอื่นในลักษณะทำงานเดียวกันที่ไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
- (3) งานที่ปรึกษา
- (4) งานบริการทางวิชาการอื่น

สรุปได้ว่าประเภทหรือรูปแบบการให้บริการทางวิชาการในภาพรวมของแต่ละมหาวิทยาลัย มีลักษณะคล้ายหรือเหมือนกันเกือบทุกมหาวิทยาลัย โดยแบ่งเป็นบริการวิชาการแบบให้เปล่า ซึ่งมหาวิทยาลัยจะรับผิดชอบงบประมาณในการดำเนินงาน บริการวิชาการแบบไม่หวังผลกำไร และบริการวิชาการแบบสร้างรายได้ ซึ่งรูปแบบของการให้บริการทางวิชาการมีหลากหลายด้วยกัน เช่น การจัดฝึกอบรม สัมมนา อภิปราย บรรยาย และประชุมเชิงปฏิบัติการ การให้คำปรึกษาทางวิชาการ วิชาชีพ การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ ออกแบบ สํารวจ วางแผน ศึกษาความเหมาะสมของโครงการ ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.3.3 การกำหนดค่าบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2551, 3) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ค่าบริการวิชาการไว้ว่า ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานเป็นผู้กำหนดค่าบริการ ให้รวมค่าธรรมเนียมบริการเป็นค่าบริการที่เรียกเก็บด้วย โดยถือเกณฑ์การกำหนดค่าบริการ ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย ดังนี้

1. หมวดค่าตอบแทนแก่คณะทำงานไม่เกินร้อยละ 70 ของเงินค่าบริการทั้งหมด ยกเว้นกรณีกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นที่ปรึกษาอย่างเดียว สามารถตั้งค่าตอบแทนได้มากกว่า 70% ของเงินค่าบริการที่ได้รับทั้งหมด

2. หมวดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ประกอบด้วย

- ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน
- ค่าใช้สอย
- ค่าวัสดุ
- ค่าสาธารณูปโภค
- สำรองค่าใช้จ่าย (อาจมีหรือไม่มีก็ได้ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าโครงการ)
- ค่าธรรมเนียมบริการ ให้กำหนดอัตราตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (2544, 2) ได้กำหนดค่าบริการวิชาการ (ยกเว้นโครงการสนับสนุนวิชาการแก่สังคม ได้แก่ โครงการที่มุ่งให้บริการแก่สังคมที่แท้จริงในรูปแบบต่าง ๆ โดยไม่หวังผลตอบแทนหรือเรียกเก็บค่าบริการวิชาการ) ให้ถือเกณฑ์โดยคำนึงถึง ค่าใช้จ่ายซึ่งรวมถึงรายการดังต่อไปนี้

1. ค่าตอบแทนแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง
2. ค่าใช้สอยและค่าวัสดุที่ประมาณว่าจะต้องจ่ายจริง
3. ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ใช้ (คำนวณโดยใช้วิธีอัตราเส้นตรง ตามเกณฑ์อายุการใช้งานของทรัพย์สินนั้น)
4. ค่าใช้สถานที่
5. ค่าสาธารณูปโภค ค่าสาธารณูปการ ประเมินตามที่จะต้องจ่ายจริง
6. ค่าใช้จ่ายอื่นนอกเหนือจากข้อ 1 ถึงข้อ 5
7. สำรองค่าใช้จ่ายร้อยละ 10 ของค่าใช้จ่ายตามข้อ 1 ถึงข้อ 6
8. อัตราเงินที่ต้องนำส่งให้แก่มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ (2544, 3) ได้กำหนดค่าบริการวิชาการ ต้องครอบคลุมค่าใช้จ่ายต่อไปนี้

1. ค่าตอบแทนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. ค่าวัสดุที่ประมาณว่าต้องจ่ายจริง
3. ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินที่ใช้
4. ค่าใช้สถานที่

5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งประเมินตามที่ต้องจ่ายจริง

6. ค่าสำรองจ่ายร้อยละ 10 ของค่าใช้จ่ายตามข้อ 1 ถึงข้อ 5

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2543, 3) ได้กำหนดค่าบริการให้ค่านึงถึงรายการดังต่อไปนี้

1. เงินเดือน ค่าจ้างชั่วคราว ที่ต้องจ่ายให้บุคลากรประจำโครงการเต็มเวลา
2. ค่าตอบแทนที่ต้องจ่ายให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. ค่าใช้สอย รวมทั้งค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์
4. ค่าสาธารณูปโภค
5. ค่าวัสดุ
6. ค่าครุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการนั้น ๆ
7. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งปรับปรุงเพิ่มเติมและซ่อมแซม
8. เงินอุดหนุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางวิชาการของหน่วยงาน
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ประเมินตามที่จ่ายจริง

สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2547, 3) ได้กำหนดค่าให้บริการพัฒนาวิชาการ ให้ค่านึงถึงรายการ ดังต่อไปนี้

1. ค่าจ้างชั่วคราวสำหรับบุคลากรประจำโครงการเต็มเวลา
2. ค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
3. ค่าวัสดุ
4. ค่าใช้สอยและค่าเสื่อมราคาครุภัณฑ์
5. ค่าสาธารณูปโภค
6. ค่าครุภัณฑ์
7. ค่าที่ดินสิ่งก่อสร้าง รวมค่าปรับปรุง ซ่อมแซมและต่อเติม
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ประเมินตามที่จ่ายจริง

9. ค่าอำนวยการบริการของมหาวิทยาลัย ให้กำหนดค่าอำนวยการบริการร้อยละ 10 ของงบดำเนินการ ไม่รวมค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยหักจากงบดำเนินการที่ได้รับในแต่ละงวด ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องคิดค่าอำนวยการบริการต่ำกว่านี้ ให้อยู่ในอำนาจของอธิการบดี

มหาวิทยาลัยบูรพา (2547, 2-3) ได้กำหนดประมาณการค่าใช้จ่ายของโครงการเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดค่าบริการทางวิชาการ โดยค่านึงถึง

1. ค่าตอบแทนแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. ค่าวัสดุ ที่ประมาณว่าจะต้องจ่ายจริง
3. ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินซึ่งคำนวณโดยหลักเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
4. ค่าใช้สถานที่
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประเมินตามที่จะต้องจ่ายจริง

6. สำรองค่าใช้จ่ายร้อยละ 5 ของประมาณการค่าใช้จ่าย ตามข้อ 1 ถึง 5
7. ค่าตอบแทนการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งต้องจ่ายให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงาน ร้อยละ 15 ของรายรับ

สรุปได้ว่า การกำหนดค่าบริการวิชาการ ควรประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่อไปนี้ ได้แก่ ค่าตอบแทน ค่าจ้างชั่วคราว ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าใช้สถานที่ ค่าสาธารณูปโภค ค่าสาธารณูปการ ค่าเสื่อมราคา ครุภัณฑ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3.4 การกำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2551, 1) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าธรรมเนียมบริการทางวิชาการ ไว้ว่า ร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2540, 4-5) ได้กำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการไว้ดังนี้

1. โครงการสามัญที่เสนอขออนุมัติดำเนินการ จะต้องกำหนดอัตราส่วนของเงินที่จะนำส่งให้แก่มหาวิทยาลัยในอัตราร้อยละ 5 ของเงินรายรับที่จัดเก็บได้ก่อนหักค่าใช้จ่าย
2. โครงการพิเศษที่เสนอขออนุมัติดำเนินการ จะต้องกำหนดอัตราส่วนของเงินที่จะต้องนำส่งให้แก่มหาวิทยาลัยดังนี้

(1) โครงการพิเศษในระดับปริญญาตรีหรือระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตให้นำส่งเงินให้แก่มหาวิทยาลัยในอัตราร้อยละ 10 ของเงินค่าหน่วยกิตและเงินค่าธรรมเนียมอื่นที่จัดเก็บได้ในแต่ละภาคการศึกษา

(2) โครงการพิเศษในระดับตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปให้นำส่งเงินให้แก่มหาวิทยาลัยในอัตราร้อยละ 15 ของเงินค่าหน่วยกิตและเงินค่าธรรมเนียมอื่นที่จัดเก็บได้ในแต่ละภาคการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ (2544, 3) ได้กำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของค่าบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2545, 3) กำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการไว้ว่า เงินอุดหนุนจากการบริการวิชาการจากแหล่งทุนภายนอก ให้จัดสรรเป็นค่าดำเนินการส่วนกลางให้มหาวิทยาลัยร้อยละ 15 ในกรณีที่เห็นสมควร อธิการบดีอาจเพิ่มหรือลดหรืองดดำเนินการส่วนกลางได้ตามความเหมาะสม

สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2547, 3) ให้กำหนดค่าอำนวยการบริการร้อยละ 10 ของงบดำเนินการ ไม่รวมค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยหักจากงบดำเนินการที่ได้รับในแต่ละงวด ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องคิดค่าอำนวยการบริการต่ำกว่านี้ ให้อยู่ในอำนาจของอธิการบดี

สรุปได้ว่า การกำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการของแต่ละมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน โดยอยู่ในช่วงร้อยละ 10 ถึง ร้อยละ 15 ของเงินค่าบริการวิชาการทั้งหมด และส่วนใหญ่จะให้อำนาจแก่อธิการบดีในการพิจารณาเพิ่มหรือลดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการได้

2.4 บทบาทการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้มีการจัดทำนโยบาย แผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานของการบริการวิชาการแก่สังคมไว้อย่างชัดเจน ในนโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงปี พ.ศ. 2550-2554 เป้าประสงค์ที่ 4 เพื่อสร้างบริบททางวิชาการที่เปิดกว้างต่อการแสวงหาความรู้ด้วยมิติ รูปแบบ และภารกิจที่มีการบูรณาการอย่างหลากหลายและทั่วถึง เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลสู่สังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2550, 22) และมหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และระเบียบในการให้บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการแก่สังคมของคณะ หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

1. ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551
2. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอโครงการและการบริหารโครงการบริการวิชาการตามระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551
3. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอโครงการและการบริหารโครงการบริการทางวิชาการ (เพิ่มเติม)
4. ประกาศมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เรื่อง ยกเลิกและกำหนดหลักเกณฑ์และอัตราค่าธรรมเนียมบริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

2.4.1 ลักษณะการให้บริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2551, 2) ได้แบ่งกลุ่มการให้บริการทางวิชาการออกเป็น 7 กลุ่ม คือ

1. การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ
4. การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน
5. การให้คำปรึกษาและคำแนะนำ
6. การให้บริการข้อมูล การแปล
7. การให้บริการวิชาการอื่น ๆ

2.4.2 ประเภท/รูปแบบการให้บริการทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2537) มีประเภท/รูปแบบการให้บริการทางวิชาการ 3 ประเภท ดังนี้

1. การให้บริการประเภทโดยมีผลกำไร สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีกำลังซื้อหรือ งบประมาณ สันับสนุนสูง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ลักษณะกิจกรรมมีดังนี้

- การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ
- การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ
- การศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน
- การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ
- การให้บริการข้อมูล การแปล
- การให้บริการวิชาการอื่น ๆ

2. การให้บริการประเภทให้เปล่าแก่ผู้ด้อยโอกาส ที่มหาวิทยาลัยจะต้องรับผิดชอบต่อ งบประมาณในการดำเนินการส่วนใหญ่หรือทั้งหมด สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ยากไร้และด้อยโอกาสใน สังคมซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ของสังคมที่มหาวิทยาลัยจะต้องรับผิดชอบต่อและดูแล ดังนั้นกิจกรรมเหล่านี้จะ มุ่งเน้นการให้ความรู้ และการฝึกอบรมอาชีพ/อาชีพเสริม เป็นลักษณะที่ให้เปล่าจะต้องอาศัย งบประมาณและการลงทุนทั้งหมด ลักษณะกิจกรรมมี ดังนี้

- การให้บริการวิชาการด้านการจัดประชุม สัมมนา และฝึกอบรมอาชีพ/อาชีพเสริม
- การจัดบริการวิชาการด้านความรู้ทางสื่อมวลชน การจัดรายการให้ความรู้ทาง
สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีโทรทัศน์
- การให้บริการวิชาการในการจัดค่ายเยาวชนทางด้านวิชาการ คอมพิวเตอร์
สิ่งแวดล้อมและด้านศิลปะและวัฒนธรรม

3. การให้บริการประเภทให้บริการแบบไม่เน้นกำไร สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีงบประมาณ จำกัด โดยผู้ใช้บริการหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายบางส่วนหรือทั้งหมด มหาวิทยาลัย อาจจัดสรรงบประมาณให้ส่วนหนึ่งสนับสนุนในการจัดกิจกรรม และอาจเก็บค่าธรรมเนียมบริการวิชาการตาม ความจำเป็นและเหมาะสม ลักษณะกิจกรรมมี ดังนี้

- การให้บริการวิชาการด้านการจัดประชุม อบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ
ทั้งที่เป็นความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศและ
ต่างประเทศ
- การให้บริการวิชาการด้านการจัดบรรยายพิเศษ จัดนิทรรศการทางวิชาการ
- การให้บริการวิชาการด้านการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม

- การให้บริการวิชาการด้านการสนับสนุนการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม ด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี และจัดทำกรณีศึกษา จัดเสวนา ประชุม สัมมนาหาข้อเท็จจริงเพื่อแก้ปัญหาให้กับชุมชน
- การให้บริการวิชาการที่เกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากงานประจำตามแผนสาธารณสุข

2.4.3 การให้บริการวิชาการแก่ชุมชน

การบริการทางวิชาการ เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการไปสู่ชุมชนภายนอกมหาวิทยาลัยมีวัตถุประสงค์หลักให้สังคมและชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

การบริการวิชาการ เป็นบทบาทที่สำคัญ 1 ใน 4 ของภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สำหรับด้านการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยได้มีการจัดทำนโยบาย แผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานของการบริการวิชาการแก่สังคมไว้อย่างชัดเจนในนโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงปี พ.ศ. 2550 – 2554 เป้าประสงค์ที่ 4 เพื่อสร้างบริบททางวิชาการที่เปิดกว้างต่อการแสวงหาความรู้ ด้วยมิติ รูปแบบและภารกิจที่มีการบูรณาการอย่างหลากหลายและทั่วถึง เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2550, 22) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้องมีบทบาทความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนในพื้นที่รอบ ๆ ที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำไปเป็นตัวชี้วัดเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่มีต่อสังคมประกอบด้วย 3 บทบาทด้วยกัน คือ

1. บทบาทการเตือนสติสังคม หมายถึง การทำให้ชุมชนได้ทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีการเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่สะท้อนสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม กระตุ้นให้สังคมตระหนักต่อปัญหาต่างๆ และเปิดโอกาสให้คนในสังคมมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม

2. บทบาทการชี้แนะสังคม หมายถึง การจัดกิจกรรมชักชวนให้บุคคล/หน่วยงานต่างๆ ร่วมมือช่วยแก้ปัญหาสังคม เป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและการผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในด้านต่างๆ

3. บทบาทการตอบสนองความต้องการของสังคม หมายถึง การจัดกิจกรรมที่ตรงตามความต้องการของคนในพื้นที่ เป็นแหล่งบริการข้อมูล มีผลงานด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สนับสนุนกิจกรรมสาธารณะประโยชน์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและตำราต่างๆ ช่างต้น ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการวิชาการในหลายๆ ด้าน โดยจะเป็นประโยชน์สำหรับการอ้างอิงในการอภิปรายผลการวิจัย และเพื่อความครอบคลุมในการกำหนดกรอบการวิจัย จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพอจะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ศึกษา ดังนี้

สุนทรีย์ ดวงทิพย์และคณะ (2548, 55-56) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้อภิปรายผลสรุปไว้ ดังนี้

1. ประชาชนในจังหวัดกำแพงเพชรมีความต้องการให้คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดบริการทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้าน การให้ความรู้ การให้ข่าวสาร การพัฒนาการวางระบบ การให้บริการที่ปรึกษา การศึกษาวิจัยวางระบบ การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ การนำเสนอผลงานทางวิชาการ และการให้บริการห้องปฏิบัติการ นอกจากนี้ประชาชนยังต้องการให้จัดบริการทางวิชาการในรูปแบบการฝึกอบรมระยะสั้นและระยะยาวมากที่สุด

2. เมื่อพิจารณาถึงหลักสูตรที่ประชาชนต้องการให้มีการจัดอบรมพบว่า มีความหลากหลายครอบคลุมทุกโปรแกรมที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ดำเนินการอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การให้บริการวิชาการแก่สังคมที่ได้กำหนดไว้ว่า จัดให้มีโครงการบริการวิชาการอย่างต่อเนื่องตามความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของสังคม และจัดทำแผนบริการวิชาการระดับโปรแกรมวิชาเพื่อให้บริการวิชาการที่หลากหลายรูปแบบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 วิธีการศึกษา
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การทดสอบเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

3.1 วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาจากข้อมูลปัญหาในการปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการที่ผ่านมา
3. ศึกษาเชิงสำรวจ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการของคณะ/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการของคณะ/หน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้ง 5 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตภูเก็ต วิทยาเขตสุราษฎร์ และวิทยาเขตตรัง จำนวน 230 คน จากนั้นได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่ายโดยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ประมาณร้อยละ 50 จากประชากรในแต่ละกลุ่ม จนได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจำนวน 115 คน และสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ได้แก่ รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการศูนย์ สำนัก สถาบัน ของทุกวิทยาเขต จากประชากร จำนวน 63 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 32 คน

2. หัวหน้าโครงการบริการวิชาการ ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 ถึง ปีปัจจุบัน จากประชากร จำนวน 87 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน

3. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านบริการวิชาการของคณะ / หน่วยงาน จากประชากร จำนวน 80 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 38 คน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดทำการสัมภาษณ์ จำนวน 12 คน ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยคัดเลือกจาก 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มหัวหน้าโครงการจำนวน 4 คน แบ่งเป็นวิทยาเขตหาดใหญ่ 3 คน และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 คน โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างดังนี้

1.1 หัวหน้าโครงการที่มีโครงการบริการวิชาการมาก

1.2 หัวหน้าโครงการใหม่ ที่ไม่เคยทำโครงการบริการวิชาการมาก่อน

1.3 หัวหน้าโครงการที่มีปัญหาหรือข้อขัดข้อง และสอบถามมายังงานบริการวิชาการบ่อย

1.4 หัวหน้าโครงการที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบบริการทางวิชาการ

2. กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ จำนวน 8 คน แบ่งเป็น วิทยาเขตหาดใหญ่ 6 คน วิทยาเขตปัตตานี 1 คน และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 คน โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างดังนี้

2.1 เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการมาก

2.2 เจ้าหน้าที่ใหม่ ที่ไม่เคยปฏิบัติงานโครงการบริการวิชาการมาก่อน

2.3 เจ้าหน้าที่ที่มีปัญหาหรือข้อขัดข้อง และสอบถามมายังงานบริการวิชาการบ่อย

2.4 เจ้าหน้าที่ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบบริการทางวิชาการ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษา มีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกหัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ โดยการรวบรวมรายชื่อ จากการใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง

2. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีแบบสอบถาม 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบเพื่อต้องการทราบตัวแปรด้านสถานภาพ วุฒิการศึกษา และอายุในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 และด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม สำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าโครงการ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบเพื่อต้องการทราบตัวแปรด้านวุฒิการศึกษา และอายุในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม สำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบเพื่อต้องการทราบตัวแปรด้านวุฒิการศึกษา และอายุในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบสอบถามทั้ง 3 ชุดในตอนี่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. ข้อมูลหตุยภูมิโดยงานบริการวิชาการ กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้ทำเว็บไซต์เพื่อให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นถึงปัญหาในการดำเนินงานบริการทางวิชาการ และจากหนังสือที่หัวหน้าโครงการหรืองานบริการวิชาการของคณะ/หน่วยงานต่าง ๆ สอบถามมา ซึ่งจะได้นำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประกอบการศึกษาด้วย

3.4 การทดสอบเครื่องมือ

เมื่อผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเสร็จ จึงนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นได้เสนอคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ผ่านสำนักวิจัยและพัฒนาพิจารณาให้คำแนะนำ และนำแบบสอบถามดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งจนมีความสมบูรณ์ตามความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นก็นำไปทดลองใช้ (pretest) เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม แล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธี Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

- กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 27 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .795
- กลุ่มหัวหน้าโครงการ จำนวน 32 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .845
- กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ จำนวน 20 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .868

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

1.1 สัมภาษณ์เชิงลึกหัวหน้าโครงการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ จำนวน 12 คน

1.1.1 สํารวจ รวบรวมรายชื่อหัวหน้าโครงการจากฐานข้อมูล แล้วใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างดังนี้

- หัวหน้าโครงการที่มีโครงการบริการวิชาการมาก
- หัวหน้าโครงการใหม่ ที่ไม่เคยทำโครงการบริการวิชาการมาก่อน
- หัวหน้าโครงการที่มีปัญหาหรือข้อขัดข้อง และสอบถามยังงานบริการวิชาการบ่อย
- หัวหน้าโครงการที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบบริการทางวิชาการ

1.1.2 สํารวจ รวบรวมรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ แล้วใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวอย่างดังนี้

- เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการมาก
- เจ้าหน้าที่ใหม่ ที่ไม่เคยปฏิบัติงานบริการวิชาการมาก่อน

- เจ้าหน้าที่ที่มีปัญหาหรือข้อขัดข้อง และสอบถามมายังงานบริการวิชาการบ่อย
- เจ้าหน้าที่ที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบบริการทางวิชาการ

1.2 แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้ง 5 วิทยาเขต เพื่อตอบแบบสอบถาม พร้อมกำหนดวันส่ง

1.2.2 ติดตาม รวบรวมแบบสอบถาม

1.2.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

2.1 รวบรวมคำถามที่พบบ่อย (Frequency Answer Question : FAQ) จากเว็บไซต์ของงานบริการวิชาการ

2.2 รวบรวมปัญหาจากหนังสือของคณะ/หน่วยงานสอบถามมา

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยใช้วิธี Cronbach's Alpha

2. การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามแหล่งที่มาของข้อมูล ออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกหัวหน้าโครงการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ

นำข้อมูลความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมกับข้อเสนอแนะแบบปลายเปิดจากแบบสอบถาม และจากเว็บไซต์ของงานบริการวิชาการ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการให้ได้มากที่สุด ในอันที่จะเอื้อต่อการปรับปรุงการทำงานบริการวิชาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และใช้สถิติพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกการวิเคราะห์ตามประเภทเนื้อหาของข้อมูล ดังนี้

- เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงค่าร้อยละ
- เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แยกเป็นรายด้านและรายข้อ แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ตามสถานภาพบุคลากร ด้วยวิธี t- test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One way ANOVA)
- เกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่เป็นแบบปลายเปิด จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

สำหรับการแปลค่าระดับความคิดเห็น กำหนดค่าอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} = 1.33 \end{aligned}$$

เกณฑ์ในการประเมินค่าระดับความคิดเห็น

ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มาก
ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับคะแนนค่าเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	น้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้ศึกษาวิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ จำนวน 115 คน จากประชากรจำนวน 230 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามประเภทสถานภาพ และเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยผู้ศึกษาวิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4.1 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (n = 115)	ร้อยละ
1. กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย (n = 32)		
สถานภาพ		
รองอธิการบดี	7	21.9
คณบดี	10	31.2
รองคณบดี	6	18.8
ผู้อำนวยการ	9	28.1

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน) (n = 115)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาโท	11	34.4
ปริญญาเอก	21	65.6
อายุการทำงาน		
5-10 ปี	3	9.4
11-15 ปี	2	6.2
มากกว่า 15 ปี	27	84.4
2. กลุ่มหัวหน้าโครงการ (n = 45)		
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	2	4.4
ปริญญาโท	22	48.9
ปริญญาเอก	21	46.7
อายุการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	2	4.4
5-10 ปี	3	6.7
11-15 ปี	12	26.7
มากกว่า 15 ปี	28	62.2
3. กลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ (n = 38)		
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	30	79.0
ปริญญาโท	7	18.4
อื่นๆ	1	2.6
อายุการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	9	23.7
5-10 ปี	12	31.6
11-15 ปี	10	26.3
มากกว่า 15 ปี	7	18.4

จากตาราง 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้
กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย

- สถานภาพผู้บริหาร ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.2 ดำรงตำแหน่งคณบดี รองลงมา คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการ ร้อยละ 28.1 และตำแหน่งรองอธิการบดี ร้อยละ 21.9 ตามลำดับ

- วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 65.6 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีเพียง ร้อยละ 34.4 ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท

- อายุการทำงาน ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.4 มีอายุการทำงานมากกว่า 15 ปี รองลงมา คือ ระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 9.4 และระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

กลุ่มหัวหน้าโครงการ

- วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.9 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท รองลงมา คือระดับปริญญาเอก ร้อยละ 46.7 และระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.4 ตามลำดับ

- อายุการทำงาน ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.2 มีอายุการทำงานมากกว่า 15 ปี รองลงมา คือ ระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 26.7 และระหว่าง 5-10 ปี ร้อยละ 6.7 ตามลำดับ

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ

- วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.0 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมา คือระดับปริญญาโท ร้อยละ 18.4 และอื่นๆ ร้อยละ 2.6 ตามลำดับ

- อายุการทำงาน ส่วนใหญ่ร้อยละ 31.6 มีอายุการทำงานระหว่าง 5-10 ปี รองลงมา คือ ระหว่าง 11-15 ปี ร้อยละ 26.3 และต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 23.7 ตามลำดับ

4.2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ

4.2.1 ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านระเบียบฯ

หัวข้อประเมิน	ผู้บริหาร (n = 32)			หัวหน้าโครงการ (n = 45)			เจ้าหน้าที่ (n = 38)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	4.34	.545	มาก	4.33	.522	มาก	4.21	.741	มาก
2. ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี	4.06	.435	มาก	3.98	.657	มาก	4.05	.655	มาก
3. ระเบียบบริการวิชาการได้แบ่งกลุ่มการให้บริการเป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้									
3.1 การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจสอบซ่อมการให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ	4.03	.538	มาก	4.16	.475	มาก	3.97	.492	มาก
3.2 การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.88	.554	มาก	4.09	.468	มาก	3.92	.539	มาก

ตาราง 4.2 (ต่อ)

หัวข้อประเมิน	ผู้บริหาร (n = 32)			หัวหน้าโครงการ (n = 45)			เจ้าหน้าที่ (n = 38)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
3.3 การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุม ปฏิบัติการ	4.22	.553	มาก	4.18	.442	มาก	3.97	.545	มาก
3.4 การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ ออกแบบ และประเมิน	4.03	.474	มาก	4.11	.438	มาก	3.95	.567	มาก
3.5 การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ	4.06	.435	มาก	4.13	.457	มาก	4.00	.520	มาก
3.6 การให้บริการข้อมูล การแปล	4.03	.595	มาก	4.11	.438	มาก	3.92	.539	มาก
3.7 การให้บริการวิชาการอื่นๆ	3.97	.538	มาก	4.07	.495	มาก	4.00	.465	มาก
4. ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุม เอื้อต่อการ ปฏิบัติงานบริการวิชาการ	3.81	.693	มาก	3.64	.645	ปานกลาง	3.61	.871	ปานกลาง
5. การจัดสรรค่าธรรมเนียมนบริการวิชาการ เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้	3.91	.734	มาก	3.58	.783	ปานกลาง	3.89	.727	มาก
5.1 มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5									
5.2 วิทยาเขต ร้อยละ 2.5	3.91	.734	มาก	3.40	.889	ปานกลาง	3.76	.913	มาก
5.3 หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11	3.88	.907	มาก	3.51	.757	ปานกลาง	3.92	.784	มาก

ตาราง 4.2 (ต่อ)

หัวข้อประเมิน	ผู้บริหาร (n = 32)			หัวหน้าโครงการ (n = 45)			เจ้าหน้าที่ (n = 38)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
6. การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้	4.03	.695	มาก	3.73	.654	มาก	4.00	.658	มาก
7. การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการบริการวิชาการได้	3.78	.659	มาก	3.58	.690	ปานกลาง	3.66	.669	ปานกลาง
8. ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากในการทำงาน	3.66	.787	ปานกลาง	3.09	.668	ปานกลาง	3.05	.769	ปานกลาง
9. ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน	3.59	.875	ปานกลาง	3.04	.767	ปานกลาง	2.92	.882	ปานกลาง
10. ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขั้นตอนการทำงานโดยไม่จำเป็น	3.59	.911	ปานกลาง	3.02	.690	ปานกลาง	3.13	.906	ปานกลาง
11. ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น	3.47	.950	ปานกลาง	3.02	.783	ปานกลาง	3.03	.972	ปานกลาง
12. ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการบริการวิชาการ	4.00	.916	มาก	3.64	.773	ปานกลาง	3.53	1.084	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.91	0.676	มาก	3.72	0.625	มาก	3.73	0.715	มาก

จากตาราง 4.2 บุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ ปี พ.ศ. 2551 ดังนี้

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบมหาวิทยาลัยฯ เอื้อต่อการทำงาน มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าระเบียบฯ ไม่เอื้อต่อการทำงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยแยกทีละประเด็น พบว่าในเรื่องที่เอื้อต่อการทำงาน เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ชัดเจน รองลงมา คือ ระเบียบฯ เป็นวิธีควบคุมการดำเนินกิจกรรมที่ดี การปฏิบัติตามระเบียบฯ สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้ และระเบียบฯ เป็นตัวกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการได้ ตามลำดับ ในเรื่องของการแบ่งกลุ่มประเภทการให้บริการวิชาการ เห็นด้วยมาก กับการแบ่งกลุ่มการให้บริการเป็นการจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ รองลงมา คือ การให้คำปรึกษา คำแนะนำ และการให้บริการข้อมูล การแปล ตามลำดับ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในระเบียบฯ เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ มีการจัดสรรค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม และมีความกระชับ รัดกุม

หัวหน้าโครงการ

โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบมหาวิทยาลัยฯ เอื้อต่อการทำงาน มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าระเบียบฯ ไม่เอื้อต่อการทำงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยแยกทีละประเด็น พบว่าในเรื่องที่เอื้อต่อการทำงาน เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ชัดเจน รองลงมา คือ ระเบียบฯ เป็นวิธีควบคุมการดำเนินกิจกรรมที่ดี และการปฏิบัติตามระเบียบฯ สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้ ตามลำดับ ส่วนที่วาระระเบียบฯ เป็นตัวกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการนั้น เห็นด้วยปานกลาง และในเรื่องของการแบ่งกลุ่มประเภทการให้บริการวิชาการ เห็นด้วยมาก กับการให้บริการในส่วนของการจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ รองลงมา คือ การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบการให้บริการ และการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตามลำดับ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในระเบียบฯ เห็นด้วยปานกลาง ว่าระเบียบฯ มีการจัดสรรค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม และมีความกระชับ รัดกุม

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ

โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบมหาวิทยาลัยฯ เอื้อต่อการทำงาน มีเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่าระเบียบฯ ไม่เอื้อต่อการทำงาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยแยกทีละประเด็น พบว่าในเรื่องที่เอื้อต่อการทำงาน เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ชัดเจน รองลงมา คือ ระเบียบฯ เป็นวิธีควบคุมการดำเนินกิจกรรมที่ดี และการปฏิบัติตามระเบียบฯ สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้ ตามลำดับ ส่วนที่วาระระเบียบฯ เป็นตัวกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการนั้น เห็นด้วยปานกลาง ในเรื่องของการแบ่งกลุ่มประเภทการให้บริการวิชาการ เห็นด้วยมาก กับการให้บริการในส่วนของการให้คำปรึกษา คำแนะนำ รองลงมา คือ การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ และการศึกษา สสำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบ ประเมิน ตามลำดับ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาใน

ระเบียบฯ เห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ มีการจัดสรรค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม ส่วนความกระชับ รัดกุมในเรื่องเนื้อหาของระเบียบฯ นั้น เห็นด้วยปานกลาง

จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาในเรื่องระเบียบฯ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เห็นด้วยมาก ว่าการมีระเบียบฯ นั้นมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย แต่จะมีเพียงประเด็นที่ว่าระเบียบฯ เป็นตัวกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะเห็นด้วยมาก ส่วนหัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ เห็นด้วยปานกลาง ในเรื่องของการแบ่งกลุ่มประเภทการให้บริการวิชาการ ทั้ง 3 กลุ่มคิดเห็นสอดคล้องกัน คือเห็นด้วยมาก

สรุปโดยภาพรวม ก็คือทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการมีความเห็นด้วยว่าการมีระเบียบฯ นั้นส่งผลดีและเอื้อต่อการทำงาน

4.2.2 ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

หัวข้อประเมิน	ผู้บริหาร (n = 32)			หัวหน้าโครงการ (n = 45)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. มหาวิทยาลัยมีแผนการดำเนินงานบริการวิชาการที่ชัดเจน	3.34	1.125	ปานกลาง	3.56	.918	ปานกลาง
2. มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานบริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ	2.56	.801	ปานกลาง	2.62	.747	ปานกลาง
3. มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานบริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงานไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานสามารถหารายได้เพื่อดำเนินงานได้เอง	2.47	.803	ปานกลาง	2.53	.726	ปานกลาง
4. มหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ทำให้ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ	3.38	.833	ปานกลาง	2.91	.733	ปานกลาง
5. มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้แก่คณะ/หน่วยงานบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง	2.62	1.070	ปานกลาง	2.22	.636	น้อย
6. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำกับการบริหารจัดการเอง ทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีอิสระและไม่มีความคล่องตัวในการทำงานด้านบริการวิชาการ	3.06	.840	ปานกลาง	2.53	.786	ปานกลาง
7. การบริการวิชาการต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอนตามวิธีทางราชการ ทำให้เกิดความล่าช้า	3.00	1.078	ปานกลาง	2.40	.751	ปานกลาง
เฉลี่ย	2.92	0.936	ปานกลาง	2.68	0.757	ปานกลาง

จากตาราง 4.3 บุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ในด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ดังนี้

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย

โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง เกี่ยวกับความคล่องตัวในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ และเมื่อพิจารณาในส่วนของแผนงานฯ และงบประมาณ พบว่า เห็นด้วยปานกลาง ว่ามหาวิทยาลัยมีแผนดำเนินงานบริการวิชาการที่ชัดเจน รองลงมา คือ มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ และส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานหารายได้หรือดำเนินงานเอง ตามลำดับ ส่วนในเรื่องความคล่องตัวของการบริหารจัดการ เห็นด้วยปานกลาง ว่ามหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ถูกก้ำกักับการบริหารจัดการทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีความคล่องตัว ต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอนจนทำให้เกิดความล่าช้า และควรมีการมอบอำนาจให้กับคณะ/หน่วยงานในการบริหารจัดการได้โดยตรง ตามลำดับ

หัวหน้าโครงการ

โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง เกี่ยวกับความคล่องตัวในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ และเมื่อพิจารณาในส่วนของแผนงานฯ และงบประมาณ พบว่า เห็นด้วยปานกลาง ว่ามหาวิทยาลัยมีแผนดำเนินงานบริการวิชาการที่ชัดเจน รองลงมา คือ มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ และส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานหารายได้หรือดำเนินงานเอง ตามลำดับ ส่วนในเรื่องความคล่องตัวของการบริหารจัดการ เห็นด้วยปานกลาง ว่ามหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ถูกก้ำกักับการบริหารจัดการทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีความคล่องตัว ต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอนจนทำให้เกิดความล่าช้า และควรมีการมอบอำนาจให้กับคณะ/หน่วยงานในการบริหารจัดการได้โดยตรง ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการจะมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เห็นว่า ความคล่องตัวในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ยังไม่เกิดความคล่องตัวเท่าที่ควร ทั้งในเรื่องของแผนการดำเนินงานและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากมหาวิทยาลัย รวมถึงการถูกก้ำกับลูกจากมหาวิทยาลัยจนไม่เกิดความอิสระในการดำเนินงาน จึงเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการมอบอำนาจในการบริหารจัดการให้กับคณะ / หน่วยงานในการดำเนินงานบริการวิชาการให้มากขึ้น

4.2.3 ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

หัวข้อประเมิน	หัวหน้าโครงการ (n = 45)		
	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
1. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้ผลงานบริการวิชาการนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ	4.38	.747	มาก
2. การปฏิบัติงานบริการวิชาการทำให้เกิดการเรียนรู้สั่งสม และสามารถนำความรู้มาดัดแปลง/ต่อยอดเพื่อให้เกิดผลงานทางวิชาการได้	4.47	.625	มาก
3. การปฏิบัติงานบริการวิชาการเป็นการเชื่อมโยงกับงานวิจัย ทำให้เกิดการบูรณาการ พันธกิจบริการวิชาการสู่การวิจัย	4.60	.580	มาก
4. การปฏิบัติงานบริการวิชาการเป็นการเชื่อมโยงกับงานการเรียนการสอน ทำให้เกิดการบูรณาการพันธกิจบริการวิชาการสู่การเรียนการสอน	4.53	.588	มาก
5. การให้ Load Unit ในการประเมินการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อยกว่างานวิจัยมาก	4.36	.773	มาก
เฉลี่ย	4.47	0.663	มาก

จากตาราง 4.4 บุคลากรของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ในด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ดังนี้

หัวหน้าโครงการ

โดยภาพรวมส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ว่าการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสามารถสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ และเมื่อพิจารณาในส่วนของ การเลื่อนขั้น/ตำแหน่ง เห็นด้วยมากว่า มหาวิทยาลัยควรมีการสนับสนุนให้นำผลงานบริการวิชาการไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ รองลงมา คือ การคิดภาระงานของอาจารย์ในด้านงานบริการวิชาการ (Load Unit) ในการประเมินการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อยกว่าการคิดภาระงานด้านงานวิจัย ส่วนในเรื่องของการ บำรุงการ เห็นด้วยมาก ว่าการปฏิบัติงานบริการวิชาการทำให้เกิดการเรียนรู้สั่งสมและสามารถนำความรู้มาดัดแปลง/ต่อยอดเพื่อให้เกิดผลงานทางวิชาการได้ รองลงมา คือ การปฏิบัติงานเป็นการเชื่อมโยงกับงานวิจัย ทำให้เกิดการบูรณาการสู่การวิจัย และการปฏิบัติงานบริการวิชาการเป็นการเชื่อมโยงกับงานการเรียนการสอน ทำให้เกิดการบูรณาการสู่การเรียนการสอน ตามลำดับ

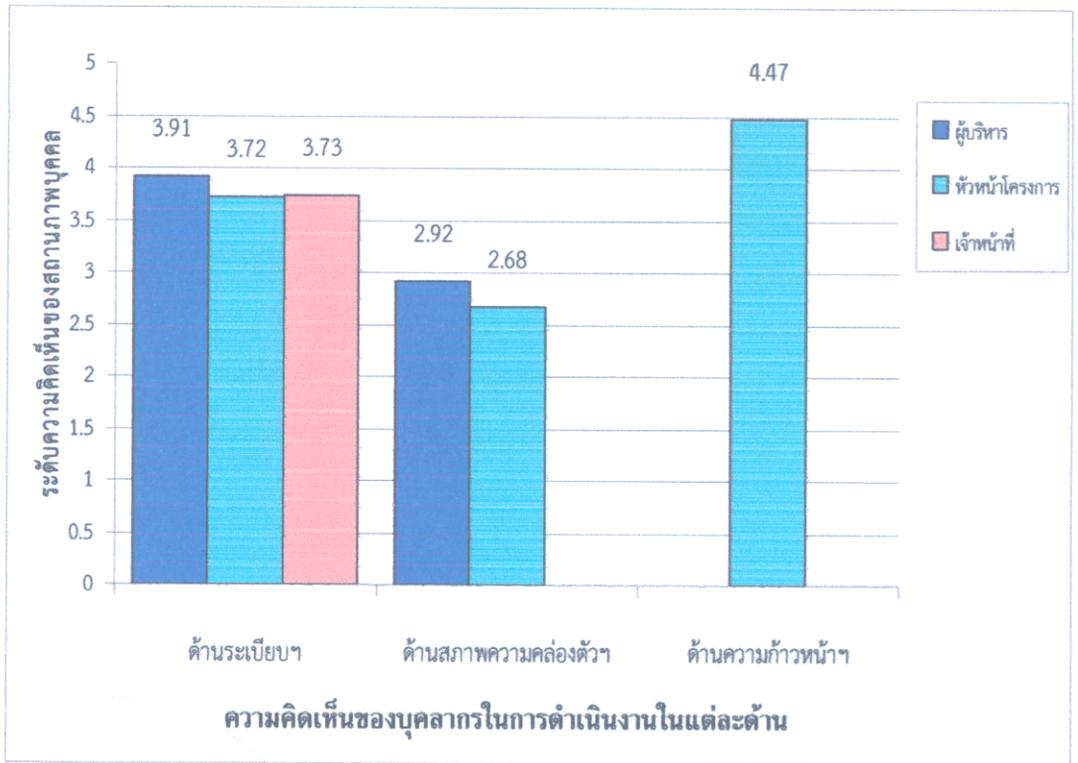
จะเห็นได้ว่าหัวหน้าโครงการยังคงเห็นว่าการดำเนินงานบริการวิชาการนั้น สามารถนำไปสู่การต่อยอดสู่การทำวิจัยเพื่อสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพ และสามารถบูรณาการให้เกิดประโยชน์กับการเรียนการสอนได้

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

ตาราง 4.5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ จำแนกตาม
สถานภาพบุคลากร

ประเภทสถานภาพ	n	\bar{x}	S.D.	t / F	sig	เปรียบเทียบ คู่แตกต่าง	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551							
- ผู้บริหารมหาวิทยาลัย	32	3.91	.344	F= 3.278	*.041	ผู้บริหาร กับ หัวหน้า ผู้บริหาร กับ เจ้าหน้าที่	มาก
- หัวหน้าโครงการ	45	3.72	.334				มาก
- เจ้าหน้าที่	38	3.73	.389				มาก
2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ							
- ผู้บริหารมหาวิทยาลัย	32	2.92	.440	t =2.364	*.021	-	ปานกลาง
- หัวหน้าโครงการ	45	2.68	.430				ปานกลาง
3. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ							
- หัวหน้าโครงการ	45	4.47	.663				มาก

ค่า *P-value < 0.05 ใช้ LSD เปรียบเทียบรายคู่

ภาพประกอบ 4.1 กราฟแท่งเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านระเบียบ ว่าด้วยการให้บริการวิชาการ พ.ศ.2551 ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และด้านความ ก้าวหน้าในวิชาชีพ

จากตาราง 4.5 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร พบว่า

1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 สถานภาพบุคลากร

โดยภาพรวมส่วนใหญ่ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการเห็นด้วยมาก กับระเบียบฯ มหาวิทยาลัยว่าด้วยการให้บริการวิชาการ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ และหัวหน้าโครงการ ตามลำดับ และความแตกต่างของระดับความคิดเห็นดังกล่าว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ LSD พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นแตกต่างกับหัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สถานภาพบุคลากร

โดยภาพรวมส่วนใหญ่ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการ เห็นด้วยปานกลาง เกี่ยวกับความคล่องตัวในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ และเมื่อเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นด้วยมากกว่าหัวหน้าโครงการ และความแตกต่างของระดับความคิดเห็นดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีเพียงหัวหน้าโครงการเท่านั้น และเห็นด้วยมาก ว่าการดำเนินงานบริการวิชาการสามารถสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ แต่ตัวผู้ปฏิบัติงานเองจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องของผลการปฏิบัติงาน และการบูรณาการสู่การทำงานวิจัย ที่จะเป็นประโยชน์ในด้านวิชาการที่ต้องเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4.4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในส่วนของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ตาราง 4.6 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านระเบียบ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ผู้บริหารมหาวิทยาลัย	
ความคิดเห็น	
1. การมีระเบียบฯ ทำให้การทำงานมีแบบแผนที่รัดกุม ตรวจสอบได้ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน	5
2. เรื่องของการจัดสรรค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสม	1
ข้อเสนอแนะ	
1. บริการวิชาการแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน การใช้ระเบียบฯ ตัวเดียวกันจึงไม่เหมาะสมเท่าที่ควร	3
2. ควรมีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในการระดมสมองเพื่อหาข้อดี-ข้อเสียของระเบียบฯ และปรับปรุงให้ดีขึ้น	2
3. เนื้อหาของระเบียบฯ ในเรื่องการเงินยังไม่ครอบคลุม ทั้งเรื่องค่าตอบแทนวิทยากร และการเงินที่เกี่ยวกับงานวิจัย ซึ่งมีขั้นตอนมากทำให้เกิดความล่าช้า	2
4. เนื้อหาของกฎระเบียบฯ ค่อนข้างมาก และเคร่งครัดจนเกินไปทำให้การดำเนินงานมีความยุ่งยาก และล่าช้า	2
5. ต้องมีการอบรม แนะนำในเรื่องระเบียบฯ แก่บุคลากรใหม่เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	1
6. เนื้อหาของระเบียบฯ ไม่ครอบคลุมถึงเรื่องคุณภาพงาน และจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน	1
หัวหน้าโครงการ	
ความคิดเห็น	
1. มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และให้อิสระแก่หน่วยงานอย่างเหมาะสม	6
2. มีการจัดสรรค่าธรรมเนียมที่เหมาะสม	1

ตาราง 4.6 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ข้อเสนอแนะ	
1. ระเบียบฯ บางข้อยังไม่ชัดเจน อาจเกิดความผิดพลาดในการตีความ จนก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานได้	5
2. การเบิกจ่ายเงินมีขั้นตอนยุ่งยาก ต้องแจกแจงรายละเอียดค่อนข้างมาก ทำให้เกิดความล่าช้าและไม่คล่องตัวในการดำเนินงาน	4
3. การรับงานทางบริการวิชาการ ควรเปิดโอกาสให้คณะ/หน่วยงานที่รับผิดชอบในศาสตร์สาขานั้น สามารถหาทีมงานเฉพาะตัวบุคคลได้โดยตรง โดยไม่ต้องพิจารณาว่าบุคคลนั้นสังกัดในคณะหน่วยงานที่ไม่ตรงกับศาสตร์นั้น	3
4. การเก็บค่าธรรมเนียมบริการ 15% ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับสถาบันการศึกษาอื่น จึงควรปรับลดค่าธรรมเนียมลง	3
5. การจัดสรรค่าธรรมเนียมในส่วนของค่าจ้างที่มหาวิทยาลัยเป็นคู่สัญญา ควรระบุให้ชัดเจนว่าโครงการใดต้องดำเนินการในนามมหาวิทยาลัย และโครงการใดที่ต้องดำเนินการในนามคณะ/หน่วยงาน	1
6. ควรกำหนดขอบเขตในความรับผิดชอบให้ชัดเจนทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัยและหน่วยงาน	1
7. ควรให้อิสระในการดำเนินงานแก่หน่วยงานในระดับคณะให้มากขึ้น	1
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ	
ความคิดเห็น	
1. ระเบียบฯ มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ชัดเจน	1
ข้อเสนอแนะ	
1. ระเบียบฯ ว่าด้วยค่าตอบแทนวิทยากร/ที่ปรึกษา ควรให้แต่ละหน่วยงานกำหนดเอง เพื่อให้เหมาะสมกับคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญของวิทยากร	2
2. ระเบียบฯ บางข้อยังไม่ชัดเจน ทำให้การตีความผิดพลาดยากแก่การดำเนินงาน	1

จากตาราง 4.6 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างในด้านระเบียบฯ จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงการออกระเบียบฯ ใหม่ให้เอื้อต่อการดำเนินงานบริการวิชาการในแต่ละหน่วยงานตามวิทยาเขตต่างๆ ให้มากขึ้น โดยประเด็นที่อยากให้มีการแก้ไขก็มีความคล้ายคลึงกัน คือ อยากให้มหาวิทยาลัยดูในเรื่องของเนื้อหาในระเบียบฯ ดังที่ยกมาเป็นตัวอย่างก็มีประเด็นเรื่องระเบียบฯ ที่ว่าด้วยการรับงานของหน่วยงาน ซึ่งต้องมีทีมงานที่เชี่ยวชาญในการดำเนินงาน และการจัดสรรค่าธรรมเนียมในส่วน of ค่าจ้างที่มหาวิทยาลัยเป็นคู่สัญญา ซึ่งยังไม่มี ความชัดเจนทั้งในเรื่องของการรับงาน และขอบเขตความรับผิดชอบในโครงการต่างๆ ของหน่วยงาน ส่วนระเบียบฯ ในเรื่องการเงินเห็นพ้องต้องกันว่า ค่าตอบแทนด้านวิทยากรยังมีปัญหาอยู่มาก อาจจะดูไม่เหมาะสมกับคุณวุฒิและความชำนาญของวิทยากร และการเบิกจ่ายเงินในแต่ละโครงการก็มีขั้นตอนที่ค่อนข้างมากยุ่งยาก จนก่อให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน

ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ตาราง 4.7 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ผู้บริหารมหาวิทยาลัย	
ความคิดเห็น	
1. การบริหารจัดการมีความคล่องตัวดีแล้ว	2
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออกไป และบริหารจัดการเชิงระบบให้ดีขึ้น เพื่อลดความล่าช้าและก่อให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น	5
2. ควรมีการสนับสนุนงานบริการวิชาการมากกว่าการกำกับดูแลเพียงอย่างเดียว	1
หัวหน้าโครงการ	
ข้อเสนอแนะ	
1. การดำเนินงานมีขั้นตอนค่อนข้างมาก ทำให้เกิดความล่าช้า	4
2. มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้คณบดีหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน ได้ควบคุมการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น	3
3. การเบิกจ่ายเงินมีความล่าช้า ทำให้การดำเนินงานไม่คล่องตัว	3

จากตาราง 4.7 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มตัวอย่างในด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ยังมีขั้นตอนที่มาก ทำให้เกิดความยุ่งยาก หากตัดบางประเด็นที่ไม่จำเป็นออกไปบ้างจะทำให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัวมากขึ้น และเห็นว่าหากมหาวิทยาลัย มีการมอบอำนาจให้กับคณบดีหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานได้มีโอกาสควบคุมการดำเนินงาน ไม่เพียงแต่เป็นการแบ่งเบาภาระงานของมหาวิทยาลัย แต่จะเป็นการลดขั้นตอนในการบริหารจัดการ ทำให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น

ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ตาราง 4.8 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
หัวหน้าโครงการ	
ความคิดเห็น	
งานบริการวิชาการทำให้เกิดการต่อยอดไปสู่การทำวิจัย เพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้	3
ข้อเสนอแนะ	
ผลงานจากการดำเนินงานบริการวิชาการไม่สามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้	4
บุคลากรจึงให้ความสำคัญกับการทำวิจัยมากกว่า เพราะสามารถตีพิมพ์และขอตำแหน่งทางวิชาการได้	

จากตาราง 4.8 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของหัวหน้าโครงการ ในด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ เห็นว่า ถึงแม้ว่าผลงานจากการดำเนินงานบริการวิชาการทำให้เกิดการต่อยอดไปสู่การทำวิจัยได้ก็จริง แต่บุคลากรส่วนใหญ่ที่จะขอตำแหน่งทางวิชาการก็มักจะมุ่งทำวิจัยเพียงอย่างเดียว มากกว่าที่จะสร้างสรรค์ผลงานทางบริการวิชาการเพราะแค่ผลงานไม่สามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ และงานวิจัยที่ทำขึ้นหลายๆ ชิ้นก็ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานได้จริง การบริการวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจึงไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

ด้านอื่นๆ

ตาราง 4.9 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของบุคลากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ด้านอื่นๆ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
ผู้บริหารมหาวิทยาลัย	
ข้อเสนอแนะ	
1. ในด้านศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ราคาการให้บริการค่อนข้างสูง และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการยังขาดความชำนาญ ควรมีการอบรมหรือดูงานเพิ่มเติม	1
2. ควรมีการจัดทำแผนงาน/วิสัยทัศน์ด้านงานบริการวิชาการที่ชัดเจน เพื่อยึดถือเป็นกรอบในการดำเนินงาน	1

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. มหาวิทยาลัยควรกำหนดโครงการให้หน่วยงานรับผิดชอบอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้หน่วยงานได้เสนอจัดโครงการแค่บางส่วน เพราะที่ผ่านมาหน่วยงานจัดโครงการที่ไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร	1
4. ผู้รับมอบอำนาจไม่กล้าตัดสินใจ หรือมีการตีความที่ไม่รอบคอบทำให้การดำเนินงานมีปัญหา	1
5. ควรมีการสรุปผลงานประจำปีสำหรับโครงการใหญ่ๆ เพื่อตรวจสอบงบประมาณที่จะต้องเพิ่มหรือลดในปีงบประมาณหน้า	1
6. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม/โครงการให้คณะและหน่วยงานมากขึ้น	1
หัวหน้าโครงการ	
ข้อเสนอแนะ	
1. มีการคิดภาระงานของอาจารย์ในด้านงานบริการวิชาการ (Load Unit) ในการประเมินการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อยกว่าการคิดภาระงานด้านงานวิจัย ทำให้ผลการประเมินการปฏิบัติงานมีจำนวนน้อย	1
2. มหาวิทยาลัยควรมีกลไกสนับสนุนให้ผู้รับงานบริการวิชาการมีความสะดวกในการดำเนินงานมากขึ้น	1
เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ	
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรมีการประชุมเครือข่ายบริการวิชาการเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และแผนในการดำเนินงานที่ชัดเจนสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น	1
2. ขั้นตอนในการขออนุมัติโครงการ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ และงบประมาณโครงการ ควรพิจารณาให้เสร็จภายในขั้นตอนเดียว (one stop service)	1

จากตาราง 4.9 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มตัวอย่างในด้านอื่นๆ จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการพัฒนางานด้านบริการวิชาการให้มากขึ้น โดยอาจจะใช้วิธีการสนับสนุนให้ผู้รับงานบริการวิชาการมีความสะดวกในการดำเนินงาน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และเพื่อจูงใจให้เกิดการสร้างผลงานของบุคลากร รวมถึงเสนอให้มีการจัดประชุมเครือข่ายบริการวิชาการเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และแผนในการดำเนินงานที่ชัดเจน และครอบคลุมในทุกประเภทบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด

4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน โดยคัดเลือกจาก 2 กลุ่มคือ กลุ่มของหัวหน้าโครงการจำนวน 4 คน แบ่งเป็นวิทยาเขตหาดใหญ่ 3 คน และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 คน และกลุ่มของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ จำนวน 8 คน แบ่งเป็น วิทยาเขตหาดใหญ่ 6 คน วิทยาเขตปัตตานี 1 คน และวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี 1 คน ได้ข้อมูลจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของบุคลากรในด้านระเบียบฯ สามารถอธิบายได้ดังนี้

หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการเห็นว่าโดยภาพรวมระเบียบฯ มีความชัดเจน เป็นระบบ ครอบคลุมกว่าระเบียบฯ เดิมซึ่งจัดทำในปี พ.ศ. 2536 และมีการแยกประเภทงานบริการวิชาการที่เหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ ทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ จะมีปัญหาอยู่บ้างก็ในเรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ซึ่งส่งผลให้การแข่งขันในการเสนอโครงการอาจไม่ได้รับการพิจารณา จึงควรทบทวนเนื้อหาในส่วนนี้และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใหม่ให้เหมาะสมกับประเภทของการบริการ และในเรื่องการขออนุมัติโครงการฝึกอบรมในแต่ละครั้งจะมีขั้นตอนมาก กล่าวคือ ต้องทำหนังสือแยกเป็น 2 ฉบับ ฉบับแรกสำหรับขออนุมัติจัดประชุม/อบรม ฉบับที่สองสำหรับ ขออนุมัติค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการเพิ่มขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยไม่จำเป็น ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรกำหนดระเบียบฯ ในส่วนนี้ใหม่ให้มีความชัดเจนและเอื้อต่อการดำเนินงานบริการวิชาการมากขึ้น สุดท้ายจะเป็นเรื่องของขั้นตอนงานบริการวิชาการที่มีมากเกินไป ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า เช่น โครงการแบบไม่มีการลงนามในสัญญาจ้างก่อนเสนอมหาวิทยาลัยต้องมีลายเซ็นของฝ่ายการเงินหรือฝ่ายที่รับผิดชอบโครงการเซ็นต์กำกับก่อน ทั้งๆ ที่การเสนอเรื่องก็ผ่านตามขั้นตอนของระบบอยู่แล้ว

ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของบุคลากรในด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สามารถอธิบายได้ดังนี้

หัวหน้าโครงการ เห็นว่า ความไม่คล่องตัวของการบริหารจัดการที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการเบิกจ่ายเงินในโครงการที่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ช้าซ้อน ทำให้เกิดความล่าช้า และประเด็นของการบริหารจัดการที่คณะ/หน่วยงานยังขาดอิสระในการดำเนินงานด้วยตัวเอง มหาวิทยาลัยจึงควรมีการมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานได้บริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง

ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ของบุคลากรในด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพสามารถอธิบายได้ดังนี้

หัวหน้าโครงการ เห็นว่า การดำเนินงานบริการวิชาการสามารถต่อยอดให้เกิดผลงานทางวิชาการได้ แต่ปัญหาที่คือ ผลงานวิชาการที่ได้ยังไม่สามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ทำให้ไม่เกิดการจูงใจในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร

4.3 ข้อมูลหตุยภูมิจากเว็บไซต์งานบริการวิชาการ

จากการรวบรวมข้อมูลหน้าเว็บไซต์งานบริการวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาของคณะ/หน่วยงานที่ยังไม่เข้าใจในเนื้อหาของระเบียบฯ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงิน และการจัดสรรค่าธรรมเนียม ส่งผลให้การปฏิบัติงานที่เป็นอยู่ในแต่ละวิทยาเขตเกิดปัญหาต่างๆ อยู่เป็นประจำ ดังนั้นสามารถอธิบายประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นได้คร่าวๆ คือ

- การออกใบเสร็จรับเงิน คณะ/หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1) ค่าลงทะเบียนอบรม คณะ/หน่วยงานสามารถรับเงินและออกใบเสร็จในนามของคณะ/หน่วยงานได้ และนำส่งเงินทั้งหมดต่อกองคลังมหาวิทยาลัย กองคลังก็จะออกใบเสร็จรับเงินให้แก่คณะ/หน่วยงานอีกครั้งไว้เป็นหลักฐาน

2) สำหรับเงินค่าจ้างที่มหาวิทยาลัยเป็นคู่สัญญา ผู้ว่าจ้างต้องจ่ายเงินโดยโอนเข้าบัญชีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือส่งจ่ายเช็คในนามมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เท่านั้น และมหาวิทยาลัยโดยกองคลัง จะเป็นผู้ออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้ว่าจ้างต่อไป ซึ่งบางคณะ/หน่วยงานยังเข้าใจผิดคิดว่าสามารถโอนเข้าบัญชีคณะ/หน่วยงานได้

- การปิดโครงการและการจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการวิชาการ ให้คณะ/หน่วยงานเสนอขออนุมัติปิดโครงการภายใน 60 วัน หลังจากที่ได้รับเงินงวดสุดท้ายจากผู้ว่าจ้าง โดยจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการดังนี้ มหาวิทยาลัยร้อยละ 1.5 วิทยาเขตร้อยละ 2.5 และหน่วยบริหารโครงการร้อยละ 11 โดยให้คำนวณจากค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค สำรองจ่าย (อาจมีหรือไม่มีก็ได้) แต่ที่เป็นอยู่ส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานมักจะคำนวณจากรายรับทั้งหมดซึ่งยังไม่ถูกต้อง

สรุปโดยภาพรวม จะเห็นได้ว่า ปัญหาที่ต้องการให้มีการปรับปรุงแก้ไขเป็นอันดับต้นๆ คือ ระเบียบฯ ที่ว่าด้วยเรื่องของการเบิกจ่ายเงิน และเรื่องของการขออนุมัติโครงการฝึกอบรมที่มีขั้นตอนทางเอกสารมาก ยุ่งยากและซับซ้อนจนไม่คล่องตัวในการดำเนินงาน รวมทั้งเรื่องของการจัดสรรค่าธรรมเนียมร้อยละ 15 ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น จนส่งผลให้การแข่งขันในการเสนอโครงการอาจไม่ได้รับการพิจารณา และสุดท้ายเป็นเรื่องของการดำเนินงานบริการวิชาการที่ยังไม่สามารถนำผลงานวิชาการไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ทำให้ไม่เกิดการจูงใจในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย จำแนกตามประเภทสถานภาพ และเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ควบคุมไปกับการสัมภาษณ์ในบางส่วน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษารวมจำนวน 115 คนแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ จาก 5 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตหาดใหญ่ วิทยาเขตปัตตานี วิทยาเขตภูเก็ต วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และวิทยาเขตตรัง ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างก็จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ซึ่งจากผลการศึกษสามารถสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้จะมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 115 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารมหาวิทยาลัย 32 คน หัวหน้าโครงการ 45 คน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ 38 คน โดยมีสถานภาพ ดังนี้

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งคณบดี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีอายุการทำงานมากกว่า 15 ปี

หัวหน้าโครงการ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีอายุการทำงานมากกว่า 15 ปี

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุการทำงานอยู่ในช่วง 5-10 ปี

5.1.2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย

ในภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ เห็นว่า ระเบียบฯ มหาวิทยาลัยเอื้อต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ และสามารถสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ แต่การดำเนินงานบริการวิชาการที่เป็นอยู่ยังขาดสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ทำให้การดำเนินงานไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเมื่อพิจารณาเนื้อหาในแต่ละด้านพบว่า

ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ เอื้อต่อการทำงาน ทั้งในเรื่องของการแบ่งกลุ่มประเภทการให้บริการวิชาการ และเนื้อหาของตัวระเบียบฯ ส่วนหัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการจะเห็นด้วยมาก ว่าระเบียบฯ เอื้อต่อการทำงาน ทั้งในเรื่องของการแบ่งกลุ่มประเภทการให้บริการวิชาการ ก็คิดเห็นสอดคล้องกัน คือ เห็นด้วยมาก แต่เรื่องที่เกี่ยวข้องเนื้อหาในระเบียบฯ จะคิดเห็นขัดแย้งกันอยู่บ้าง คือ หัวหน้าโครงการจะเห็นด้วยปานกลางทั้งในเรื่องความกระชับ รัดกุมของเนื้อหา และการจัดสรรค่าธรรมเนียม ส่วนเจ้าหน้าที่ฯ จะเห็นด้วยมากกว่าการจัดสรรค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมดีแล้ว

ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการ เห็นว่าความคล่องตัวในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ ยังไม่เกิดความคล่องตัวเท่าที่ควร ทั้งในเรื่องของแผนการดำเนินงาน และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากมหาวิทยาลัย รวมถึงการถูกกำกับดูแลจากมหาวิทยาลัยทำให้ไม่มีอิสระในการดำเนินงาน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการมอบอำนาจในการบริหารจัดการให้กับคณะ/หน่วยงานได้บริหารจัดการงานบริการวิชาการด้วยตัวเองให้มากขึ้น

ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

หัวหน้าโครงการจะเห็นด้วยมากทั้งในส่วนของการเลื่อนขั้น/ตำแหน่ง และเรื่องของการต่อยอดสู่การทำวิจัยที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ และการบูรณาการสู่การเรียนการสอน

5.1.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำแนกตามสถานภาพบุคลากร

ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ เห็นด้วยมาก โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ และหัวหน้าโครงการ ตามลำดับ และความแตกต่างของระดับความคิดเห็นดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 โดยเมื่อเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้ LSD พบว่า ผู้บริหารมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นแตกต่างกับหัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการ เห็นด้วยปานกลางต่อสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการงานบริการวิชาการ โดยผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะเห็นด้วย มากกว่า หัวหน้าโครงการ และความแตกต่างของระดับความคิดเห็นดังกล่าวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

หัวหน้าโครงการ เห็นด้วยมาก ว่าการดำเนินงานบริการวิชาการสามารถสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ แต่ตัวผู้ปฏิบัติงานเองก็จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องของผลการปฏิบัติงาน และการบูรณาการสู่การทำวิจัย ที่จะเอื้อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน

5.1.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทั้งจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และข้อมูลจากเว็บไซต์งานบริการวิชาการโดยภาพรวม

ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ เสนอแนะให้มหาวิทยาลัยปรับปรุงการออกระเบียบฯ ใหม่ให้เอื้อต่อการดำเนินงานบริการวิชาการในแต่ละหน่วยงานตามวิทยาเขตต่างๆ ให้มากขึ้น โดยประเด็นที่อยากให้มีการแก้ไขก็มีความคล้ายคลึงกัน คือ ในเรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียมบริการวิชาการร้อยละ 15 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น และในเรื่องการขออนุมัติโครงการฝึกอบรมในแต่ละครั้งจะมีขั้นตอนทางเอกสารมาก รวมถึงคำตอบแทนด้านวิทยากรที่อาจจะไม่เหมาะสมกับคุณวุฒิและความชำนาญของวิทยากร ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรกำหนดระเบียบฯ ในส่วนนี้ใหม่ให้มีความชัดเจนให้มากขึ้น

ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่องการเบิกจ่ายเงินยังมีขั้นตอนมาก ทำให้เกิดความยุ่งยาก หากตัดบางประเด็นที่ไม่จำเป็นออกไปบ้างจะทำให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัวมากขึ้น และเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการมอบอำนาจให้กับคณะ/หน่วยงานได้มีโอกาสบริหารจัดการงานบริการวิชาการได้ด้วยตัวเอง ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการแบ่งเบาภาระงานของมหาวิทยาลัย แต่จะเป็นการลดขั้นตอนในการบริหารจัดการทำให้การดำเนินงานรวดเร็วขึ้น

ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

หัวหน้าโครงการ เห็นว่า การดำเนินงานบริการวิชาการสามารถต่อยอดให้เกิดผลงานทางวิชาการได้ แต่ปัญหาก็คือ ผลงานวิชาการที่ได้ยังไม่สามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ ทำให้ไม่เกิด

การจูงใจในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร ทำให้บุคลากรส่วนใหญ่ที่จะขอตำแหน่งทางวิชาการมุ่งที่จะทำงานวิจัยเพียงอย่างเดียว มากกว่าที่จะสร้างสรรค์ผลงานทางบริการวิชาการส่งผลให้งานบริการวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

ด้านอื่นๆ

ทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการพัฒนางานด้านบริการวิชาการให้มากขึ้น โดยอาจจะใช้วิธีการสนับสนุนให้ผู้รับงานบริการวิชาการมีความสะดวกในการดำเนินงาน เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และเพื่อจูงใจให้เกิดการสร้างผลงานของบุคลากร รวมถึงเสนอให้มีการจัดประชุมเครือข่ายบริการวิชาการเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และแผนในการดำเนินงานที่ชัดเจน และครอบคลุมในทุกประเภทบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้ได้มากที่สุด

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

1. โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย หัวหน้าโครงการ และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ เห็นว่าการมีระเบียบฯ นั้นเปรียบเสมือนเป็นกรอบในการดำเนินงานที่ทำให้การปฏิบัติงานมีแบบแผนที่ชัดเจน ทั้งยังเป็นตัวควบคุมและติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ในทางกลับกันการมีระเบียบฯ ก็เปรียบเสมือนดาบสองคม หากระเบียบฯ มีมากจนเกินไปก็จะทำให้ขาดสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ดังข้อคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าโครงการที่เห็นว่า การดำเนินงานบริการวิชาการที่เป็นอยู่มีขั้นตอนค่อนข้างมาก ยุ่งยากและซับซ้อนโดยเฉพาะเรื่องการเงินในโครงการที่มีความล่าช้าทั้งเรื่องของเอกสาร และการเบิกจ่าย สิ่งที่คาดว่าจะสามารถช่วยแก้ปัญหาให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัวได้ดีขึ้น คือ มหาวิทยาลัยควรจะมีการมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานได้มีโอกาสบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการด้วยตัวเองได้โดยตรง เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นการแบ่งเบาภาระงานของมหาวิทยาลัยได้เท่านั้น แต่จะเป็นการตอบสนองความต้องการทางด้านบริการวิชาการของแต่ละคณะ/หน่วยงาน/วิทยาเขตได้อย่างครอบคลุมและตรงประเด็นมากที่สุด รวมทั้งยังสามารถทำให้การดำเนินงานบริการวิชาการมีความรวดเร็วมากขึ้นส่วนประเด็นของการพัฒนาไปสู่การสร้างก้าวหน้าในวิชาชีพได้นั้น หัวหน้าโครงการเห็นว่า การดำเนินงานบริการวิชาการที่เป็นอยู่สามารถต่อยอดให้เกิดผลงานทางวิชาการได้ แต่ปัญหาก็คือ ผลงานบริการวิชาการที่ได้ยังไม่สามารถนำไปขอตำแหน่งทางวิชาการได้ บุคลากรที่จะขอตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่จึงมักจะมุ่งทำงานวิจัยเพียงอย่างเดียว มากกว่าที่จะสร้างสรรค์ผลงานทางบริการวิชาการ เพราะไม่เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จนเป็นผลให้งานบริการวิชาการที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย จำแนกตามสถานภาพบุคลากร พบว่า ภายใต้การดำเนินงานบริการวิชาการของแต่ละวิทยาเขต ทั้ง 5 วิทยาเขตจะต้องยึดถือตามกรอบของระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 ซึ่งในทางปฏิบัติแต่ละวิทยาเขตมีการยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานที่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับนโยบายของรองอธิการบดีที่เกี่ยวข้องของแต่ละวิทยาเขตที่อธิการบดีได้มอบอำนาจให้บริหารจัดการด้านบริการวิชาการ ดังนั้นอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังผลการเปรียบเทียบที่ได้ คือ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จะเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ และหัวหน้าโครงการ ตามลำดับ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงเรื่องความคล่องตัวในการบริหารจัดการที่หัวหน้าโครงการเห็นว่า ถึงแม้ว่าการมีระเบียบฯ จะส่งผลดีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการมาก แต่ถ้าหากมีระเบียบมากจนเกินไปก็จะทำให้การทำงานมีความยุ่งยากและเกิดความล่าช้าตามมา ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่องการเบิกจ่ายเงินในโครงการที่ยังมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก และซ้ำซ้อนเกินความจำเป็น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ นอกจากสรุปผลและการอภิปรายแล้ว ยังมีข้อเสนอแนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่น่าสนใจ โดยจำแนกตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ.2551

1. ควรจัดการอบรม แนะนำชี้แจงให้ความรู้ในเรื่องระเบียบฯ แก่บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการของคณะ/หน่วยงาน เพื่อให้มีความเข้าใจชัดเจนและดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. มหาวิทยาลัยควรมีการจัดประชุมเครือข่ายบริการวิชาการเพื่อรับฟังความคิดเห็นปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะทั้งในด้านระเบียบฯ แนวทางการดำเนินงาน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

1. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้คณะ/หน่วยงาน มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและบริหารจัดการในการดำเนินโครงการบริการวิชาการ เช่น การมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงาน เพื่อลดขั้นตอนไม่ทำให้เกิดความล่าช้าในการบริหารจัดการ

2. มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น

3. ควรลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น และบริหารจัดการเชิงระบบให้ดีขึ้น เพื่อความรวดเร็วและก่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากขึ้น

4. มหาวิทยาลัยควรมีกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ บุคลากร ดำเนินงานบริการวิชาการ มากขึ้นกว่าเดิม เช่น การจัดสรรงบประมาณ

ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

1. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนในการประเมินภาระงานของอาจารย์ในด้านงานบริการ วิชาการ (Load Unit) ให้เท่าหรือใกล้เคียงกับการคิดภาระงานด้านงานวิจัย
2. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้นำผลงานบริการวิชาการ สามารถนำไปขอตำแหน่ง ทางวิชาการได้ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาของการให้บริการทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มากขึ้น และเพื่อให้การทำวิจัยในครั้งต่อไป มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจึง ควรแก้ไข ปรับปรุงในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ควรมีการประเมินความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อการ ดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ เช่น ทุก ๆ ปี เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึง ปัญหาและแนวทางการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป
2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อการ ดำเนินงานบริการวิชาการในด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลายนอกเหนือจากทั้ง 3 ด้านของการศึกษาครั้งนี้ เช่น ด้านสภาวะแวดล้อมการทำงาน ด้านแรงจูงใจ

บรรณานุกรม

แก้วอุทร สุนแสงจันทร์. 2549. ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารงานองค์การของสำนักงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดลอม ใน 6 แขนงยุทธศาสตร์ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว . วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2547. ประกาศสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการพัฒนาวิชาการ พ.ศ. 2547. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มหาวิทยาลัยทักษิณ. 2544. ระเบียบมหาวิทยาลัยทักษิณ ว่าด้วยการให้บริการวิชาการ พ.ศ. 2544. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. 2548. ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ว่าด้วยการรับจ่ายเงินงานรับจ้างและค่าบริการ พ.ศ. 2548. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2540. ระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยโครงการบริการสังคมของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2540. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหาวิทยาลัยบูรพา. 2547. ระเบียบมหาวิทยาลัยบูรพา ว่าด้วยเงินรายได้ในโครงการบริการวิชาการ พ.ศ. 2547. มหาวิทยาลัยบูรพา.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2539. ระเบียบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2539. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. 2545. ระเบียบมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ว่าด้วยการให้บริการวิชาการ พ.ศ. 2545. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. 2544. ระเบียบมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ว่าด้วยการให้บริการวิชาการ พ.ศ. 2544. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2541. ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยเงินรายได้จาก
การจัดกิจกรรมบริการวิชาการ พ.ศ. 2541. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2537. คู่มือบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. กองบริการ
การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2549. รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2547-2548.
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

_____ 2550. นโยบายและแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงปี พ.ศ. 2550-
2554. กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

_____ 2551. รายงานประจำปี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2549-2550.
กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

_____ 2551. ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการให้บริการทาง
วิชาการ พ.ศ. 2551. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2548. ระเบียบมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการบริหาร
โครงการพิเศษในลักษณะพึ่งพาตนเองของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2548.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 2543. ระเบียบสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ
นครเหนือ ว่าด้วยการให้บริการวิชาการ พ.ศ. 2543. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระ นครเหนือ.

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 2533. ระเบียบสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ว่าด้วยการ
ให้บริการวิชาการ พ.ศ. 2533 (แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.
2544 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สุขสวัสดิ์ ดุลยพัชร. 2543. ความคิดเห็นของบุคลากรสาธารณสุขและผู้รับบริการที่มีต่อการ
ดำเนินงานศูนย์แพทย์ชุมชนและเวชปฏิบัติครอบครัว โรงพยาบาลพัทลุง. ปัญหาพิเศษ
ทางรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุชาติ ทองสุผล. 2535. งานบริการวิชาการแก่ชุมชนของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญและผู้รับผิดชอบโครงการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุนทร วัชไพบุลย์. 2531. ความคิดเห็นของบุคลากรและนักศึกษาต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้าในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

สุนทรี ดวงทิพย์, ชนาฎ จันทะโก, สมชาย ตันติสันติสม, และเอมอร เนียมน้อย. 2548. การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการวิชาการของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. งานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

เสริมศิริ กระสินธุ์. 2540. ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบท ของวิทยาลัยเกษตรกรรมในภาคใต้. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

John W.Best. 1997. Research in Education. 3rd ed. New Jersey : Prentice Hall.

ภาคผนวก

● ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทาง
วิชาการ พ.ศ. 2551 และด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
สำหรับการพัฒนาและปรับปรุงบทบาทการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง กรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง
เพราะจะทำให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์และใช้ไม่ได้ทั้งฉบับ

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถาม จะไม่กระทบต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของท่าน และต่อ
ตัวท่านแต่ประการใด โดยข้อมูลจะแสดงเป็นภาพรวมไม่ใช่เป็นรายบุคคล

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. สถานภาพของท่าน

- () รองอธิการบดี
- () คณบดี
- () รองคณบดี
- () ผู้อำนวยการ

2. วุฒิการศึกษา

- ()ปริญญาโท
- ()ปริญญาเอก
- () อื่น ๆ

3. อายุการทำงาน

- () 5 ปี - 10 ปี
- () 10 ปี - 15 ปี
- () 15 ปีขึ้นไป

- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่มีต่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการวิชาการปี พ.ศ.2551
 2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อมูลโดยละเอียดและพิจารณาตามความคิดเห็นของท่านมีมาน้อย
เพียงใด แล้วโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ตามความเป็น
จริง ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการปี พ.ศ.2551					
1.1 ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน					
1.2 ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี					
1.3 ระเบียบบริการวิชาการได้แบ่งกลุ่มการให้บริการเป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อมการให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ					
2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ					

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4) การศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน					
5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ					
6) การให้บริการข้อมูล การแปล					
7) การให้บริการวิชาการอื่น ๆ					
1.4 ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุม เอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ					
1.5 การจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการวิชาการเหมาะสมดีแล้ว ดังนี้					
1) มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5					
2) วิทยาเขต ร้อยละ 2.5					
3) หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11					
1.6 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้					
1.7 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการได้					
1.8 ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากในการทำงาน					
1.9 ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน					
1.10 ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขึ้นตอนการทำงานโดยไม่จำเป็น					
1.11 ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น					
1.12 ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการ					

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ					
2.1 มหาวิทยาลัยมีแผนการดำเนินงานบริการวิชาการ ที่ชัดเจน					
2.2 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน บริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ					
2.3 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน บริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงานไม่เพียงพอ ส่วน ใหญ่คณะ/ หน่วยงานสามารถหารายได้เพื่อดำเนินงาน ได้เอง					
2.4 มหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ทำให้ไม่เอื้อ ต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ					
2.5 มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงาน บริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง					
2.6 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำกับการบริหาร จัดการเอง ทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีอิสระและไม่มี ความคล่องตัวในการทำงานด้านบริการวิชาการ					
2.7 การบริการวิชาการต้องผ่านการพิจารณาหลาย ขั้นตอนตามวิธีทางราชการ ทำให้เกิดความล่าช้า					

3.3 ท่านคิดว่าระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551 บางประเด็นจุกจิกมากเกินไป ทำให้ไม่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.5 ความคิดเห็นด้านอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน
คณะผู้วิจัย

● ชุดที่ 2 สำหรับหัวหน้าโครงการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการบริการวิชาการ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการ
วิชาการในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทาง
วิชาการ พ.ศ. 2551 ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และด้าน
ความก้าวหน้าในวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์สำหรับการพัฒนาและปรับปรุงบทบาทการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง กรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง
เพราะจะทำให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์และใช้ไม่ได้ทั้งฉบับ

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถาม จะไม่กระทบต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของท่าน และ
ต่อตัวท่านแต่ประการใด โดยข้อมูลจะแสดงเป็นภาพรวมไม่ใช่เป็นรายบุคคล

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย √ลงในช่อง () ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโท
- () ปริญญาเอก
- () อื่น ๆ

2. อายุการทำงาน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
- () 5 ปี – 10 ปี
- () 10 ปี – 15 ปี
- () 15 ปีขึ้นไป

- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของหัวหน้าโครงการบริการวิชาการที่มีต่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการวิชาการ พ.ศ. 2551
 2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ
 3. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อมูลโดยละเอียดและพิจารณาตามความคิดเห็นของท่านมีมากน้อย
เพียงใด แล้วโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ตามความเป็น
จริง ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วย การให้บริการทางวิชาการปี พ.ศ.2551					
1.1 ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ ชัดเจน					
1.2 ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนิน กิจกรรมบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี					
1.3 ระเบียบบริการวิชาการได้แบ่งกลุ่มการให้บริการ เป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ					
2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่ นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ					

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
4) การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน					
5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ					
6) การให้บริการข้อมูล การแปล					
7) การให้บริการวิชาการอื่น ๆ					
1.4 ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุม เอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ					
1.5 การจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการวิชาการเหมาะสมดีแล้ว ดังนี้					
1) มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5					
2) วิทยาเขต ร้อยละ 2.5					
3) หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11					
1.6 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้					
1.7 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการได้					
1.8 ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากในการทำงาน					
1.9 ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน					
1.10 ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการทำงานโดยไม่จำเป็น					
1.11 ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น					
1.12 ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการ					

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ					
2.1 มหาวิทยาลัยมีแผนการดำเนินงานบริการวิชาการ ที่ชัดเจน					
2.2 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน บริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ					
2.3 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงาน บริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงานไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานสามารถหารายได้เพื่อ ดำเนินงานได้เอง					
2.4 มหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ทำให้ไม่เอื้อ ต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ					
2.5 มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงาน บริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง					
2.6 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำกับการบริหาร จัดการเอง ทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีอิสระและไม่มี ความคล่องตัวในการทำงานด้านบริการวิชาการ					
2.7 การบริการวิชาการต้องผ่านการพิจารณาหลาย ขั้นตอนตามวิธีทางราชการ ทำให้เกิดความล่าช้า					
3. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ					
3.1 มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้ผลงานบริการ วิชาการ นำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ					
3.2 การปฏิบัติงานบริการวิชาการทำให้เกิดการ เรียนรู้สั่งสมและสามารถนำความรู้มาดัดแปลง/ต่อยอด เพื่อให้เกิดผลงานทางวิชาการได้					

● ชุดที่ 3 สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ ที่มีต่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการในด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทาง
วิชาการ พ.ศ. 2551

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการปรับปรุงการดำเนินงานบริการวิชาการ
ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาและปรับปรุงบทบาทการดำเนินงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง กรุณาอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง
เพราะจะทำให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์และใช้ไม่ได้ทั้งฉบับ

4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถาม จะไม่กระทบต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของท่าน และ
ต่อตัวท่านแต่ประการใด โดยข้อมูลจะแสดงเป็นภาพรวมไม่ใช่เป็นรายบุคคล

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในการให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย √ลงในช่อง () ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. วุฒิการศึกษา

- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโท
- () ปริญญาเอก
- () อื่น ๆ

2. อายุการทำงาน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
- () 5 ปี - 10 ปี
- () 10 ปี - 15 ปี
- () 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการที่มีต่อการดำเนินงาน
บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในด้านระเบียบ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อมูลโดยละเอียดและพิจารณาตามความคิดเห็นของท่านมีอย่างน้อย
เพียงใด แล้วโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ตามความเป็น
จริง ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วย การให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551					
1.1 ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ ชัดเจน					
1.2 ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนิน กิจกรรมบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี					
1.3 ระเบียบบริการวิชาการได้แบ่งกลุ่มการให้บริการ เป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ					
2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่ นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ					
4) การศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบและ ประเมิน					
5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ					

หัวข้อประเมิน	ระดับความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
6) การให้บริการข้อมูล การแปล					
7) การให้บริการวิชาการอื่น ๆ					
1.4 ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุม เอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ					
1.5 การจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการวิชาการเหมาะสมดีแล้ว ดังนี้					
1) มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5					
2) วิทยาเขต ร้อยละ 2.5					
3) หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11					
1.6 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้					
1.7 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการได้					
1.8 ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากในการทำงาน					
1.9 ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน					
1.10 ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขึ้นตอนการทำงานโดยไม่จำเป็น					
1.11 ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น					
1.12 ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการ					

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหาร

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.795	27

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551				
1.1 ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	94.34	68.039	-.027	.801
1.2 ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนินงานบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี	94.63	65.403	.355	.789
1.3 ระเบียบฯ ได้แบ่งกลุ่มการให้บริการเป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้				
1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และตรวจสอบ การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ	94.66	64.491	.383	.787
2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	94.81	64.480	.372	.788
3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ	94.47	65.031	.309	.790
4) การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน	94.66	65.201	.348	.789
5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ	94.63	64.758	.449	.787
6) การให้บริการข้อมูล การแปล	94.66	63.846	.410	.786
7) การให้บริการวิชาการอื่น ๆ	94.72	64.983	.325	.789
1.4 ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุมเอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ	94.88	64.629	.268	.791

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
1.5 การจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการวิชาการ เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5	94.78	63.531	.344	.788
2) วิทยาเขต ร้อยละ 2.5	94.78	63.531	.344	.788
3) หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11	94.81	61.060	.438	.782
1.6 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้	94.66	65.523	.369	.787
1.7 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการได้	94.91	63.765	.370	.787
1.8 ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากในการทำงาน	95.03	60.676	.554	.777
1.9 ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน	95.09	58.217	.683	.769
1.10 ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขั้นตอนการทำงานโดยไม่จำเป็น	95.09	58.410	.636	.771
1.11 ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น	95.22	61.983	.348	.787
1.12 ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการ	94.69	60.093	.504	.778
2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ				
2.1 มหาวิทยาลัยมีแผนการดำเนินงานบริการวิชาการที่ชัดเจน	95.34	64.039	.155	.801

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
2.2 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานบริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ	96.13	65.597	.143	.797
2.3 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานบริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงานไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานสามารถหารายได้เพื่อดำเนินงานได้เอง	96.22	67.209	.018	.803
2.4 มหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ทำให้ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ	95.31	60.222	.555	.776
2.5 มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง	96.06	65.286	.096	.804
2.6 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำกับการบริหารจัดการเอง ทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีอิสระและไม่มีคล่องตัวในการทำงานด้านบริการวิชาการ	95.63	67.726	-.024	.806
2.7 การดำเนินงานบริการวิชาการต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอนตามวิธีทางราชการ ทำให้เกิดความล่าช้า	95.69	62.544	.257	.794

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับหัวหน้าโครงการ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	45	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	45	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.845	32

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551				
1.1 ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	108.49	78.329	.141	.846
1.2 ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนินกิจกรรมบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี	108.84	74.816	.415	.839
1.3 ระเบียบฯ ได้แบ่งกลุ่มการให้บริการเป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้				
1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และตรวจสอบ การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ	108.67	76.818	.351	.842
2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	108.73	77.609	.259	.843
3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ	108.64	77.053	.351	.842
4) การศึกษา สำรอง วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน	108.71	76.574	.418	.840
5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ	108.69	76.628	.391	.841
6) การให้บริการข้อมูล การแปล	108.71	76.574	.418	.840
7) การให้บริการวิชาการอื่น ๆ	108.76	75.280	.517	.838
1.4 ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุมเอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ	109.18	74.059	.495	.837

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
1.5 การจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการวิชาการ เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5	109.24	72.507	.513	.836
2) วิทยาเขต ร้อยละ 2.5	109.42	70.113	.609	.832
3) หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11	109.31	72.765	.513	.836
1.6 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถติดตามความก้าวหน้าของโครงการได้	109.09	74.446	.452	.838
1.7 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้สามารถกำกับความรับผิดชอบของหัวหน้าโครงการได้	109.24	74.553	.414	.839
1.8 ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากในการทำงาน	109.73	74.018	.479	.837
1.9 ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการทำงาน	109.78	72.313	.541	.835
1.10 ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขึ้นตอนการทำงานโดยไม่จำเป็น	109.80	73.755	.484	.837
1.11 ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น	109.80	73.800	.413	.839
1.12 ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการ	109.18	74.695	.350	.841
2. ด้านสภาพความคล่องตัวในการบริหารจัดการ				
2.1 มหาวิทยาลัยมีแผนการดำเนินงานบริการวิชาการที่ชัดเจน	109.27	74.609	.285	.844

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
2.2 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานบริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงาน อย่างเพียงพอ	110.20	74.027	.418	.839
2.3 มหาวิทยาลัยจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานบริการวิชาการให้แก่คณะ/หน่วยงานไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่คณะ/หน่วยงานสามารถหารายได้เพื่อดำเนินงานได้เอง	110.29	78.937	.039	.851
2.4 มหาวิทยาลัยมีกฎเกณฑ์มากเกินไป ทำให้ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ	109.91	74.765	.368	.841
2.5 มหาวิทยาลัยควรมอบอำนาจให้คณะ/หน่วยงานบริหารจัดการโครงการบริการวิชาการได้โดยตรง	110.60	77.336	.199	.845
2.6 ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำกับการบริหารจัดการเอง ทำให้คณะ/หน่วยงานไม่มีอิสระและไม่มีควมคล่องตัวในการทำงานด้านบริการวิชาการ	110.29	74.710	.341	.842
2.7 การดำเนินงานบริการวิชาการต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอนตามวิธีทางราชการ ทำให้เกิดความล่าช้า	110.42	75.068	.333	.842
3. ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ				
3.1 มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้ผลงานบริการวิชาการ นำไปขอตำแหน่งทางวิชาการ	108.444	76.571	.217	.845
3.2 การปฏิบัติงานบริการวิชาการทำให้เกิดการเรียนรู้สั่งสมและสามารถนำความรู้มาดัดแปลง/ต่อยอดเพื่อให้เกิดผลงานทางวิชาการได้	108.36	75.825	.345	.841

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
3.3 การปฏิบัติงานบริการวิชาการเป็น การเชื่อมโยงกับงานวิจัย ทำให้เกิด การบูรณาการ พันธกิจบริการวิชาการสู่ การวิจัย	108.22	76.949	.264	.843
3.4 การปฏิบัติงานบริการวิชาการเป็น การเชื่อมโยงกับงานการเรียนการสอน ทำให้เกิดการบูรณาการ พันธกิจบริการ วิชาการสู่การเรียนการสอน	108.29	76.392	.314	.842
3.5 การให้ Load Unit ในการ ประเมินผลการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย กว่างานวิจัยมาก	111.18	81.559	-.157	.857

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานบริการวิชาการ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	36	94.7
	Excluded ^a	2	5.3
	Total	38	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.868	20

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
1. ด้านระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการให้บริการทางวิชาการ พ.ศ. 2551				
1.1 ระเบียบฯ ทำให้มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	70.42	56.650	.578	.858
1.2 ระเบียบฯ เป็นวิธีการควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมบริการวิชาการแต่ละประเภทที่ดี	70.56	57.625	.552	.859
1.3 ระเบียบฯ ได้แบ่งกลุ่มการให้บริการเป็น 7 ประเภท เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้				
1) การวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และตรวจซ่อม การให้บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ	70.61	59.102	.599	.860
2) การให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	70.67	57.314	.762	.855
3) การจัดฝึกอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ	70.64	56.980	.761	.854
4) การศึกษา สํารวจ วิเคราะห์ ออกแบบและประเมิน	70.64	56.980	.761	.854
5) การให้คำปรึกษา และคำแนะนำ	70.61	57.787	.696	.857
6) การให้บริการข้อมูล การแปล	70.67	58.914	.556	.861
7) การให้บริการวิชาการอื่น ๆ	70.61	58.873	.631	.859
1.4 ระเบียบฯ มีความกระชับรัดกุมเอื้อต่อการปฏิบัติงานบริการวิชาการ	71.00	56.400	.502	.861

หัวข้อประเมิน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if item Deleted
1.5 การจัดสรรค่าธรรมเนียมบริการ วิชาการ เหมาะสมดีแล้ว ดังนี้ 1) มหาวิทยาลัย ร้อยละ 1.5	70.69	60.504	.236	.870
2) วิทยาเขต ร้อยละ 2.5	70.83	57.229	.401	.865
3) หน่วยบริหารโครงการ ร้อยละ 11	70.69	60.047	.243	.871
1.6 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้ สามารถติดตามความก้าวหน้าของ โครงการได้	70.61	58.359	.476	.862
1.7 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ทำให้ สามารถกำกับความรับผิดชอบของ หัวหน้าโครงการได้	71.00	59.257	.409	.864
1.8 ระเบียบฯ สร้างความยุ่งยากใน การทำงาน	71.56	60.025	.251	.870
1.9 ระเบียบฯ ทำให้เกิดความไม่ คล่องตัวในการทำงาน	71.69	55.818	.524	.860
1.10 ระเบียบฯ เป็นการเพิ่มขั้นตอน การทำงานโดยไม่จำเป็น	71.47	55.399	.539	.859
1.11 ระเบียบฯ เป็นอุปสรรคในการ แข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น	71.58	55.850	.461	.863
1.12 ระเบียบฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ความไม่ไว้วางใจต่อหัวหน้าโครงการ	71.06	59.197	.194	.878

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางรัชฎาพร สายสนิท
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 9 พฤศจิกายน 2509
วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
สถานที่ปฏิบัติงาน	งานบริการวิชาการ กองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ประสบการณ์งานวิจัย

หัวหน้าโครงการ	- การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักวิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ร่วมวิจัย	- การประเมินผลการจัดงาน ม.อ.วิชาการ ประจำปี 2547
- ความคาดหวังขององค์กรในจังหวัดสงขลาที่มีต่อบทบาทการ
ให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสุทีป เศวตพรหม

วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

นักวิชาการศึกษาคำานูการ งานบริการวิชาการ กองบริการการศึกษา
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ประสบการณ์ทำงาน

- พ.ศ.2534-2545 นักวิชาการศึกษา ประจำฝ่ายส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง
วิทยาเขตหาดใหญ่ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พ.ศ.2546-2548 หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง วิทยาเขตหาดใหญ่
สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- พ.ศ.2549-ปัจจุบัน หัวหน้างานบริการวิชาการ กองบริการการศึกษา
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์